

BALBIAN (Justus à)

TRACTATVS SEPTEM, DE LAPIDE PHILOSOPHICO,

E vetustissimo codice desumti, ab infinitis repurgati mendis, & in lucem dati.

A

IVSTO A BALBIAN, FLANDRO ALOSTANO PHILOCHYMO.

Ex Officina Plantiniana,
APVD CHRISTOPHORVM RAPHELENGIVM,
Academiæ Lugduno-Bat. Typographum,
cIↄ. Iↄ. IC.

Illustrißimo ac generoso domino,

D. ÆGIDIO BORLVYT EQVITI FLANDRO IVSTVS A BALBIAN FLANDER.

S. D.

QVANTVM fecerint veteres illi Philosophi, nec non Reges & Principes chymię scientiam, domine illustrissime, & quo apud ipsos habita sit in pretio, liquidò testantur ipsorum monumenta literis commendata, de quibus ij facillimè iudicare poterunt, qui ea non negligenter legere, ac etiam relegere non grauabuntur. Sunt etiam nostra hac ætate viri non tantùm illustres sed longè etiam doctissimi, qui hanc scientiam cæteris omnibus (vna sola excepta theologia, quæ circa diuinorum mysteriorũ contemplationem versatur) præferre, ne dicam æqualem facere non

dubitent. Pauci illi tamen & vix vnus atq. alter præ iis qui eam (si quo modo queant) calumniis petere, in cõtemtum adducere, ipsiusq. veritatem obfuscare ac in dubiũ reuocare conantur, sed frustra, cũ veris certísque rationibus & experimẽtis ipsa imitatur, vel ipso id Hermete Gebro, Auicenna, nec non & aliis infinitis testificantibus, quorum nemo mentis sanæ testimonia temerè reiecerit. Nihil insuper dubito quin & hodie extent, sed rari admodum, qui de eius veritate oculati esse testes possint, sed latere (idq́. sapienter) malunt quam vulgo innotescere, cùm sciant quantum sibi mali conciliare possint ab eius propalatione. Ab iis certè minimè contemnitur, qui Dei virtutem naturæ coniunctam cognoscunt & percipiunt, sed reuerenter cum gratiarum actione recipitur, cùm certo ipsis constet neminem studij istius sacræ artis pœnitere debere, qui credat hac fretũ omnem se egesta-

tem ac intolerabilem paupertatem euitare posse; tum nullos nõ morbos qualescunque illi tandem sint curare, & è corpore humano expellere, quis igitur non admiretur & amplectatur tantum Dei summi donum? Apage quisquis hanc non notam tibi, neque satis pro merito examinatam calumniari temerè & præsumptuosè audes, non enim tibi hæc scripta sunt tuique similibus, qui nihil rectum putant quàm quod ipsi faciunt, homines doctis iuxta ac probis ferè molesti, ignari prorsus eorum quæ carpunt, homines medius fidius nõ homines, sed monstra potius hominum, aliorum scripta arguentes, & de iis pro suo captu iudicantes, in quibus nihil omnino intelligunt, cæcutientes & vel ipsis talpis cæciores, cœcum habentes cor vti & pleraque hominum turba. Tale autem hominũ genus, me authore & suasore, à lectione istiusmodi libellorum (quos sub tuo nunc patrocinio,

domine illuſtriſſ. in publicum damus) abſtinebit, quod chymica omnia iſtiúſmodi ſint, vt probabilia hiſce nō videantur, quibus tenebris ingenium obfuſcatum eſt, ſed iis tantum hæc ſcripta ſint, qui ingenio perſpicaci & fælici à Deo mētem illuſtratam poſſident. Hos igitur libellos à me non citra laborem emendatos, & ab infinitis erroribus repurgatos, in debitæ obſeruantiæ, & veteris noſtræ amicitiæ ab ipſa adoleſcentia inchoatę argumentum, tuę illuſtriſſ. dominationi dedicare conſecrareque volui. Vale. Datæ Gaudæ pridie Kalend. Septemb. 1599.

Dominationi veſtræ addictiſſimus

IVSTVS A BALBIAN.

Herme-

Hermeticæ philoſophiæ ſtudioſo

IVSTVS A BALBIAN FLANDER, ALOSTANVS, PHILOCHYMVS.

S. D.

CONSIDERANTI *mihi, benignè Lector, non minorem ferè eos mereri laudem, qui veterum lucubrationes è latebris in lucem protrahunt, ac publicas eſſe volunt, quàm eos qui ipſi noui aliquid operis moliuntur ac emittunt; idq́ cùm in aliis ſcientiis tum in hac potißimùm quæ Alchymiam ſpectat, quod de ea vix quicquam dici poßit quod non dictum ſit priùs: viſum eſt inſtituto meo non alienum, ſeptem hoſce chemicos tractatus authorum incognitorum in lucem dare. Id autem in eorum præcipuè gratiam qui Hermeticæ philoſophiæ ſe ſtudio addixerunt, totiq́ in hanc artem incumbunt, artem mea quidem ſententia non tantùm in pretio habendam, ſed & venerandam ob admiranda quæ complectitur arcana. Duplex tamen cùm à Philoſophis qui hanc tradidere offeratur obſcuritas, & hinc difficultas non mediocris, altera rerum, verborum altera; rem ipſam quod magna ſit & propemodum diuina ſub mirandis inuolucris docere voluerunt, & ſumma iſtiuſmodi arcana, ſecreta, & ſapientiæ myſteria, non niſi admirandis intricata ænigmatibus & figuris tradere. Verbis autem vt plurimum obſcurioribus vſi ſunt, cum variis linguis vocabula ſua petẽtes, non tam ut probos*

 ab hac

ab hac absterreant quàm vt improbos arceant, cùm non nisi piis & verè philosophis, hoc est sapientiæ amatoribus à Deo summo omnium bonorum largitore reseruetur. Porrò inter illos qui multis abhinc annis de hac posteris aliquid scripsere, paucos extare crediderim, qui minus obscuritatum & difficultatum suis scriptis immiscuerint, sed huius penes vos esto iudicium, qui istiusmodi monumenta manibus teritis, sepiusq; cum iudicio & attentè perlegitis. Desumpsi autem ab exemplari vetustißimo, ab indoctißimo illius seculi viro aliquo, huiusq; artis ignarißimo descripto, ita vt ægrè etiam legi potuerit, erroribus denique ac mendis ita referto, vt ingenuè fatear, longè difficillimum mihi fuisse ab iis me extricare. Porrò autem quod in eo studij genere ætatem ferè meam consumpsi, si mihi istiusmodi errores corrigendi hîc assumo partes, videor id meo mihi quodammodo iure vendicare. Poteram horum certè quædam mihi adscribere immutatis in iis plerisque quod non pauci id temporis faciunt, sed ego nunquam ingenui esse duxi ex alieno labore sibi laudē quærere. Quidquid tamen id tandem laboris & operæ est, quod in ipso emendandis insumpsi, id tu Lector beneuole vti boni consulas velim. Vale, datæ Gaudæ pridie Kalend. Septemb. 1599.

TRACTA-

TRACTATVS PRIMVS,

ROSARII ABBRE-VIATI,

E manuſcripto vetuſtiſſimo.

ADVERTE, chariſſime, quod quæ ſequuntur veriſſima ſunt intelligentibus. Prima præparatio & fundamentum artis eſt ſolutio, id eſt corporis in aquam reductio, hoc eſt in argentum viuum;& hoc vocarunt ſolutionem,cùm dixerunt, Soluatur aurum quod in corpore Magneſiæ eſt occultũ, vt in ſuam primam materiam reducatur, vt fiat ſulphur & argentum viuum, non vt reuertatur in aquam ; quia noſtra ſolutio non eſt aliud niſi quod corpus reuertatur humidum, & reſoluatur in naturam argenti viui, ſuique ſalſedo ſulphuris minuatur, quod ſulphur diuinum à duobus ſulphuribus abſtractum, fit cùm ſpiritus obuiat corpori. Secunda præparatio eſt cùm aqua tranſit in corpus,quod vnum non ſoluatur niſi alterum coaguletur, eò quod corpus argentum viuum concipiens coagulat ipſum,& coagulatur ab ipſo, & fit terra. Iſtud eſt verbum opinionis de quo dicunt Philoſophi, Aqua de terra procreatur, quia aqua fit terra cùm vincunt eam terræ qualitates, & terra fit aqua cùm vincunt eam c[illegible]æ qualitates;fit enim ſolutio corporis & coagu-

latio ſpiritus vt vnam habeant operationem, & fi-
æs vnum, cui nihil extraneum apponitur, niſi quod
in præparatione ſuperflua remouētur cum appara-
tu. Tertia præparatio: aratur terra & rigatur, & in
igne & aqua nutu Dei peragitur, & iſtud eſt ter-
tium verbum huius operis, dicūt enim Philoſophi,
Terra cum aqua putreſcit, & mundificatur, tunc
Dei auxilio magiſterio relicto ſinite cōtinuare, quia
terra non germinat abſque frequenti irrigatione,
& abſque præmiſſa exiccatione; & hoc ſciunt cùm
pueri tum & mulieres, ſemina & fructus ſuos in
hortis ad perfectionem ducentes: ideo Philoſophi
dixerunt, Natura operatio non eſt niſi opus mulie-
rum & ludus puerorum, & ideo toties corpus im-
bibitur quoties per vices deſiccatur, quia omni
ponderi pondus, & omni menſuræ modus, & omni
operi opus eſt adhibendum, & tunc recta putrefa-
ctio philoſophorum ſequitur, & eorum putrefactio
non eſt niſi mortificatio humidi cum ſicco, eo quod
humiditas tantum ſiccitate detinetur, & quamuis
humidum frigidum fugiat ignem, tamen retinetur
à ſicco quod fugere nequit, quia non poſſunt gra-
uia niſi leuium adiutorio ſuperius trahi, nec leuia
niſi grauium conſortio detrudi niſi cum ſcorpione.
Quarta præparatio: gaudet natura cum natura,
nam cum natura lætatur, natura naturam vincit,
nam naturam continet, nam naturam ſequitur &
amplectitur, & nutu Dei opus perficitur, & iſtud
eſt quartum verum huius operis, & poteſt dici ſub-
limatio ſeu aſſumtio, de qua dicunt Philoſophi, Ipſa
aqua efficitur aërea, cùm prius eſſet inſpiſſata & co-
agulata cū terra, & hoc obuiatione ſui ſcilicet,

pinqui,

pinqui, & ideo natura cum natura gaudet & lætatur, quia continentia ipsius est eius propinquitas, quia tanta est propinquitas inter naturam & naturam quanta est inter adamantem & ferrum, atque etiam maior, quia radice sunt vna & non plures, virtute quoque, quia spiritus est alterius corporis mortificatio, morte inperceptibili, & ideo natura vincit naturā, mortificādo scilicet corpus & viuificādo quod ex ipso radicaliter fuit, & in ipsum conuertitur, augmentatur & multiplicatur, & extrahit Deus ex vno plura, & ideo natura naturam cōtinet, & naturā sequitur completurque nutu Iesu Christi. Quinta præparatio: noster spiritus est delator virtutum animæ, eo quod æs nostrum vt homo habet spiritum, corpus, & animam; & istud est quintum verū huius operis de quo dicunt Philosophi, Spiritus enim eius est aqua, anima eius est tinctura, corpus eius est terra, spiritus tamen est spiritus: & sicut corpus est vinculum ipsius animæ, sic corpus est fixum siccum, continens spiritum & animam. spiritus igitur penetrat corpus, figitque spiritum corpus, anima copulat, dealbat & tingit. Sexta præparatio: variatur & mutatur de colore in colorem quousque perueniat ad metam albedinis & ruboris; & de hoc dicunt Philosophi pluries citrinatur, pluriesque nigrescit, & pluries desiccatur & liquescit. Nota quod lapis philosophorum est compositus ex duabus naturis, quarum vna est humida, altera verò sicca, & cùm coquuntur fiunt vnum quia neutrum relinquit alterum, & dicuntur vna natura, & quamdiu humiditas durat nigrescit, quia calor agens in humido generat primo nigredinem,

&

& agens in ſicco generat albedinem, & in albo citrinitatem, ſicut apparet in plumbo quãdo facimus minium. Nota quod humiditas noſtri lapidis eſt acetum acerrimum, de quo ſummè eſt cauendum, ne conuertatur in fumum propter nimium ignem & pereat magiſterium: terra namque ſiccata recedit nigredo & dealbatur, tunc perit tenebroſum & humiditas diminuitur, & ſiccitas accedens aufert ſibi ſuum regimen, & fumus penetrauit ſuum corpus, & ſpiritus ſtringitur in ſicco, & tunc ceſſabit nigrum cooperiens deformatum, & fiet album lucidum clarum: tunc candida mulier ſi rubeo ſit nupta marito mox eum amplectitur & complectitur; & tunc rex diademate coronatus clamat, Ego ſum albus filius, niger & rubeus, & filius albedinis, & homo mutationis. & ideo dicunt Philoſophi, Coquite eos donec nigri fiant, deinde albi, deinde citrini, & deinde tingens fiant venenum, quia quanto magis coquuntur tanto magis diſſoluuntur & denigrantur, & quanto magis coquuntur tanto magis deſiccantur & dealbantur. Tertio quanto magis coquuntur, magis rubificantur, quouſque perficiatur. In diſſolutione tamen ignis ſit lenis, in ſublimatione mediocris, in coagulatione temperatus, in dealbatione continuus, in rubificatione fortis. Qui verò in iſtis neſciendo errauerit, caſum ſepiſſimè deflebit. res ergo cuius caput eſt rubeum, pedes albi, oculi verò nigri eſt magiſterium. Si triangulus in quadrangulo perficiatur eſt tum lapis honore decoratus. Septima præparatio: multiplicatur & perficitur lapis benedictus, quando ſumma fixi fixatur cum eo quouſque fluat, & ideo Philoſophi

dixe-

dixerunt, quod iam fixum lapidem cum modo ſublimationis volatilem facias, philoſophicè coniungendo per minima, vt eleuetur totum ſubtile in vaſis, deinde fixetur. quod ſi non eueniat addatur ei non fixæ partis quantitas, vt ſumma volatilis ſuperet ſummam fixi, quouſq. ad eleuationem ipſius ſufficiat: nam ſi vincit ſummam fixi volabit; & ſi non vincit, fugiet cum re. Igitur quod eleuatum fuerit reiteretur illius ſumma tum per vicem, quouſq. per hanc ſublimationem & congelationem figatur totum. cùm autem fixum fuerit totum, tunc nõ fixi partem reitera, & quantam prius quantitatem imbibe, per ingenium tibi notum quouſque eleuetur totum. Ad vltimum iteratò figatur quouſque fuſionem præſtet facilem ad modum ceræ, & alteretur in complemento Solifico & Lunifico. Ita quantum ex reiteratione ipſius præparaueris tot gradus in medicinam reſultãt alterationis & bonitatis à multiplicatione, vt vnumquodque imperfectorum corporum & ipſum quoque Mercurium conuertat in infinitũ in Lunificum & Solificum verum. Et ideo concludendo debent Philoſophi morari prope vas, & intueri mira, quando ſe de colore tranſmutat in colorem meliorem, quam dici queat, quouſque veniat ad metam albedinis & ruboris. Tota ergo gubernatio in regimine huius operis eſt in temperamento ignis. Inde ceſſa ignem & dimitte refrigerari & inuenies lapidẽ, corpus margaritale in colore papaueris ſilueſtris, & iſta res eſt incerans, liquefaciẽs & penetrans, & cadit vnum pondus ſuper mille vices millẽ millia, & ducentas vices mille, continuo cõuertens totum corpus in optimũ aurum vel argentum

gentum ſecundùm elixiris proprietatem. Iſta autem medicina citiſſimè liquefiet in igne, & congelabitur in aëre, quia fumus cùm ſenſerit aërem, penetrabit in corpus, & ſpiritus conſtringetur in ſicco, & fiet corpus vnum fixum, clarum, album vel rubeum, ſicut fuerit medicina & fermentum, quam diu mundus ſteterit incorruptibile. Pro concluſione: nota quod argentum viuum, plumbum, æs, minium, ſulphur, non ſunt vulgi, ſed ſulphur noſtrum eſt ſulphur diuinum, à duobus ſulphuribus extractum, quod dicitur ſulphur de ſulphure & argentum viuum de argento viuo; à Philoſophis appellatum acetum acerrimum: & ipſa duo, ſcilicet ſulphur & argentum viuum, realiter & eſſentialiter ſunt in prædicto aceto, id eſt, in prædicta humiditate noſtri lapidis eſt vna natura ipſius lapidis. Aurum verò & argentum, plumbum, minium & æs, & huiuſmodi eſſentialiter & realiter continẽtur, & ſunt in corpore phyſico vulgari, & proprium eius nomen in prædictis ſeptem propoſitionibus duplicatis reperies. Ideo qui habet aures audiendi audiat, & qui habet oculos, videat lapidem in ſeptem propoſitionibus notum, & laudet Deum.

Explicit Roſarium abbreuiatum ignoti.

TRA-

TRACTATVS SECVNDVS, DE LAPIDE PHILO-SOPHICO,

Incogniti authoris.

SCIANT artifices Alchemiæ, ſpecies metallorũ verè permutari non poſſe, quod quidem verum eſt, quia ſpecies per ſe non ſunt ſubiectæ actionibus ſenſibilibus, cùm omnino ſint incorruptibiles: ſed ſubiecta ſpecierum optimè permutari poſſunt, quoniam corruptibilia ſunt. Attamen ſubiecta ſpecierum permutari non poſſunt, niſi ipſa prius (vt ſequitur ex dictis Ariſtotelis) ad primam reducantur materiam, & ſic in aliam formam quam prius erãt permutantur. Contra hæc autem ratio nõ ſtat, quia deſtructa vna forma immediatè introducitur alia, vt patet in operibus ruſticorum, qui de lapidibus faciunt calcem, & de cineribus vitrum. Sic multo fortius poteſt ſapiens ſtudioſus indiuidua ſpeciei corrumpere, & nouam formã eis introducere, quia intentio ſuæ operationis nõ eſt niſi vt ligetur Mercurius in dictis corporibus, quoniam Elixir Philoſophorum tantùm ex ipſis cõſiſtit. Et iſtarum operationum aliæ ſunt medicinæ auri, quibus conuenit participare in argento in aliquibus, & in aliquibus diuerſificari. Nam in prima ſuæ compoſitionis parte opus auri & argenti per omnia conueniunt, in vltima vero ſuæ fermentationis diſconueniunt,

quoniam fermentum auri aurum eſt, & fermentum argenti argentum eſt, nec ſunt alia fermenta ſuper terram. Alia quippe corpora poſſibile eſt quod operentur, ſed non erunt bona ſicut illa prædicta, quia mundiciem quam non habent, dare non poſſunt. Et ideo dicit Philoſophus corporibus aliis quare indiges vti? cum poſſis habere in iſtis quod eſt maioris temperantiæ & minoris fecis? Si vero indigueris eorum vſu, oportet vt primo ea conuertas in ſimilitudinem duorum corporum dictorum, quod nunquam fiet, donec Sol & Luna in vna medicina quæſita redacta, proiiciantur ſuper ipſa, quia Mercurius cùm ſit de natura ſua conuerſiuus, fit vnumquodque cum ſingulis corporibus quorum complectitur naturam: ſi enim iúgatur cum plumbo erit plumbum, ſi vero cum ferro erit ferrum, ſi autem cum iſtis duobus aptetur radiis, fit Elixir perfectum. Non ergo eſt operandum niſi de iſta materia nobili quia res non fiunt niſi ſecundùm earũ naturam: nullus igitur quærat à natura quod in ea non eſt, quoniam fatigabit animam ſuam in vanum, nihil inde reportans niſi laborem, ac rerum & temporis perditionem. Medicina igitur hæc noſtra, non in viſceribus terræ, præparatur, ſed arte & operatione perficitur, eo quod à dictis lapidibus nihil fit vtile ſine præparatione & regimine. Modi vero regiminis ſunt quatuor principales, puta ſoluere, abluere, coniungere & figere. Soluere eſt corrumpere, diuidere & in materiam primam redigere. Abluere eſt inhumare, deſtillare, & calcinare. Coniungere eſt imprægnare, dealbare & rubificare. Figere verò eſt fermentare, deſponſare & incerare.

Solutio

Solutio,conuertit lapidem in ſuam primam materiam videlicet in aquam,ablutio in aërem, coniunctio in ignem,& fixio in terram. Vnde Ariſtoteles, Quando habueris aquam ab aëre,& aërem ab igne, & ignem à terra,tunc totum habebis magiſterium, quia tunc habes quatuor elementa in parte vna bene præparata. Elementorum autem duo ſunt lapidea & duo aquatica, lapidea ſunt ignis & terra, aquatica verò aer & aqua: aquam autem extrahes ex ſubſtantia humida,aerem verò ac ignem ex ſubſtantia ſicca. De terra autem non cures ex qua ſit ſubſtantia dummodo ſit fixa, nam terra & ignis aërem bibunt & deſiccant & figunt, aqua verò & aer terram & ignem abluunt,tingunt & perficiunt. Idcirco oportet vt ſit aqua multa & oleum multum, quoniam multitudo tincturæ tanta erit,quãta multitudo olei fuerit. Igitur paulatim ſoluitur lapis, vt in Mercurium conuertatur,& in quatuor elementa diuidatur, vt omnino ſua materia prima habeatur. Deinde abluitur vt eius immunditia auferatur, & redeat in colorem argẽti viui ſicut à principio fuit, & ſalſedo ſui ſulphuris minuatur. Poſtea calcinatur vt eius materia ſubtilietur, & poſſit conuerti de groſſo in gracile, & de ſpiſſo in ſubtile,tunc lauatur cum aqua Mercurij vt maiorem recuperet humiditatem quam perdidit in calce. Exinde ſublimatur vt ſua materia attenuata magis depuretur, & totum hoc attenuatum vt ſulphur& argentũ viuum munda habeantur ſuper terram, de illa materia de qua aurum & argentum efficiebantur ſubtus terram. Tunc additur ſibi fermentum de illa materia quàm facere volumus,ſi ad aurum aurum,ſi ad argentum

argentum. Deinde inceratur vt ſpiritus cum corpore incorporetur, & in eo figatur, quouſq; fiat vnum cum eo, ſtans, penetrans in profundo, tingens & permanens, cuius vna pars ſecundùm omnes Philoſophos conuertit mille millia partium, cuiuſuis corporis in veriſſimum aurum vel argentum, ſecundùm quod Elixir ſuum erit præparatum. Sic etiam virtutem habet efficacem ſuper omnes alias philoſophorum medicinas omnem ſanandi infirmitatem, quia ſi ægritudo fuerit vnius menſis ſanat eam vna die, ſi autem vnius anni fuerit, ſanat duodecim diebus: quæ verò fuerit antiqua à longo tempore contracta ſanat eam vno menſe. Et ideo hæc medicina ab omnibus ſuper omnes mundi huius diuitias eſt oppidò perquirenda. Hoc ergo magiſterium nos æquat regibus, & mundi altioribus, quia qui habet ipſum, indeficientem habet theſaurum.

FINIS.

TRACTA-

TRACTATVS TERTIVS

DE MINERA PHILOSOPHICA,

Ignoti authoris.

EST lapis vnus, medicina vna, in quo totum magisterium artis Alchemiæ consistit, cui non adiungimus aliam rem extraneam, neque minuimus, nisi quòd in præparatione superflua remouemus. Non enim indiges vti alio corpore in isto opere, nisi Sole purissimo vel Luna optima, sed oportet quod labores circa ipsorum solutionem intimam & subtiliationem perfectam. Primus igitur gradus præparationis eorum est, quòd tu facias ex eis argentum viuum, & cum Mercurisati fuerint, erũt manifestæ liquefactionis & occultæ subtiliationis. Sicque intelligas quòd quatuor modis dirigitur opus, primus modus est lapidis dissolutio, secundus depuratio, tertius cibatio, quartus desponsatio: quod ad primum attinet dissoluitur lapis per frequentem contritionem & lenem assationem. Accipe ergo Deo iuuante de Mercurio aliquantulũ loto sale & aceto, & posteà destilla per alembicum, & proiice feces quas facies, fiat hoc secundo, & habebis venenum mortale. Deinde pone in diuersis phiolis vnam partem Solis purissimi & tres veneni ante dicti, & coque lento igne quousque nigrescat in superficie. Collige tunc sapienter illam nigredinem, & pone

ad partem album venenum collectum per pannum lineum ſubtiliſſimum : & hoc quod inuenies non ſolutum de corpore tere bene in vaſe vitreo, modo videlicet philoſophico; deinde impone ad coquendum cum ſuo veneno albo, & quando nigredo ſupernatabit recollige ſicut prædictum eſt, quouſque nulla nigredo aquam ſupernatet: fiat hoc ſæpe quouſque totũ corpus vertatur in nigredinem & omnino diſſoluatur. Tere, coque, & reitera, & non te tædeat. Contritio igitur corporis & eius in aquam reſolutio fit per decoctionem aquæ & terræ in lentiſſimo igne per ſpatium quadraginta dierum. Secundum opus eſt depuratio lapidis, quæ fit per elementorum rectificationem, eo quod fit capax ſuæ ſimilitudinis. Iſta autem rectificatio elementorum facta eſt, per aquæ, aëris & ignis deſtillationem, & per terræ aſſationem. Accipe tunc aquam lapidis & pone in vna cucurbita ſiue retorta munda, & pone ſuperius puluerem nigrum collectum in parte ſuperiore, & claude tum alembicum, & ſigilla cum luto ſapientiæ, & deſtilla ſuauiter cum lento igne, ita quod habeas quatuor elementa diuiſa, & quodlibet elementum pone deorſum. Rectificationem autem aquæ ſuper terram ſepties deſtillando à terra repete, & omni vice ante deſtillationem abiice terram fæculentam, per pannũ lineum exprimendo receptam. Accipe tunc primo aquam & rectifica eam deſtillando ſepties, & fæces quas facies pone ad partem, & ita habebis duo elementa bene rectificata munda ab omni ſpurcitie. Tunc accipe terram, aquæ & ignis, & eodem modo ſublima aërem ſepties, colligendo ſemper ſuperius pellem homi-

 nis

nis non habentis nisi vnum testiculum, & ita habebis aerem mundum & bene rectificatum ab omni fæce sua. Terra vero nigra manens in fundo cucurbitæ sic rectificatur: Accipe eam & calcina, & collige sapienter aërem in ea existentem, & quando terra bene fuerit calcinata, & à toto aëre euacuata, erit coloris pallidi, habilis ad impregnationem, & si spiritus in eo remanserit, erit sicut terra nigra & recipiet nutrimentum suæ aquæ, & cùm hoc feceris habebis quatuor elementa bene rectificata & depurata. Tertium opus est cibatio, quod est cibum degustare per aquæ imbibitionem. Pone tunc terram calcinatã in vna phiola, & proiice desuper de aqua sua rectificata, & coque cum lento igne per vnam septimanam; & postea calcina leniter, & proiice desuper de alia aqua sicut prius, & recoque per aliam septimanam, fiat hoc diligentius quousq; tota aqua fuerit inhumata. Quoniam oportet primo terram nutrire pauco lacte, & postea maiori sicut videtur in infantis nutrimento. Nota ablutionem terræ fieri per destillationẽ aquæ, & eius aquæ coagulationem per philosophicas imbibitiones aquæ super illam terram. Laua igitur terrã terræ modo philosophico, & coque quousq. biberit de aqua sua quantũ plus poterit, videlicet quãtum ipsa est. Quoniam quanto aliquoties in isto opere melius fuerit lota, tanto apparebit melior & pulchrior, & si non bene fuerit lota non erit munda, nec reuertetur ad suum colorem. Nota quod habeas in separatione tantum de aëre quantum recepisti de aqua, videlicet pondus primũ de corpore, & pondus primum & secũdum de aqua corporis scilicet & Mercurii, vt in princi-

 pio.

pio. Item laua terram more philoſophico, & coque opus tuum in aëre, ita quod bibat de illo conformiter ſicut fecit de aqua ſua prædicta. Fiat hoc ſæpè quouſque biberit de aëre quantitatem aquæ humatæ, & ſemper per octo dies coque & calcina ſuauiter. Si verò volueris operari ad rubedinem, oportet fortiori igne totam compoſitionem amplecti, ita quòd reducat in cineres, quos non habebis in contemtu, quoniam oportet eos iterum ad opus replicare nutrimento ſui ignis. Pone ergo prædictos cineres ad ignem ſuum quouſque fundantur & bibant ſuum ignem, & tunc erit compoſitio tua dulcis, ſuauis, & rubea ſicut ſanguis. Cùm verò rubefeceris terram ſua vltima rubificatione, apparebit tinctura rubea in natura veneni, quia penetrat, & ſicut pura pruna in colore. Itaque operatio perforat ſicut venenum, iunge pondus ad pondus, & erit compoſitio rubea tinctura in colore coralli, & hoc eſt ſignum completæ digeſtionis perfectionis, & complementi tincturæ in ſua operatione, de cuius tinctura omnes aliæ res tingi poſſunt in infinitum. De modo autem coniungendi elementa ad inuicem dicit Auicenna, Pone primo terram quoniam ipſa eſt à latere furni, poſtea pone aquam quoniam ipſa eſt à latere terræ. Tertio pone aërem, quoniam ipſe eſt à latere aquæ, deinde pones ignem in opere ad albedinem, quoniam opus albedinis fit de tribus rotis, id eſt de terra, aqua & oleo, vbi nihil erit ignis. Opus verò rubedinis fit de quatuor rotis, vbi ignis minimè differri poteſt, ſi primo ponas oleum in aërem & poſtea terram, oleum foret mortificatum in terra quum aqua intraret. Sin vero accipias aquam

& po-

& postea oleum, errat oleum super terram, & si tu ponas aquam ac postea terram, aqua foret ponderosior quàm terra. Nunc manifestabo magisterium. Nunquam facies ignem, sed facies locum vbi ignis sit, aperi ostium sui ignis, & circa aër intrabit, fige aquam cum terra, ita quòd sibi adhæreat. Et scias quòd si occidis vnum elementũ de quatuor, omnia mortua sunt, & si vnũ plus habeat de anima quàm alia elementa nihil valebit opus. Intellige quod dico, quia Deo te commendo. Nota fermentationem Elixir, proiiciendo super tale corpus quale accepisti in principio optimè purgatum, & in prima desponsatione sit minus medicinæ quàm de corpore, vt tres partes medicinæ & quatuor de corpore, & postea si volueris partem vnam de medicina, cũ duabus, tribus, quatuor, vel vtilius secundùm quod inueneris potentiam medicinæ, & hoc est opus quartum. Quartum igitur opus est desponsare per commixtionem sui primi corporis, pro eo quod factum est substantiale, ad istius intellectũ, videlicet quod elixir sit fixamen in suo corpore vnde extrahebatur in principio, quia cùm spiritus soluit animam pariter soluit & corpus, vt reducantur ad eius formam. Non figatur & non moriatur nisi in eius curia ipsum occupaueris, quia occupatio eius est fixio eius per fermentationem facta, quod tu eum iungas corpori suo præparato in principio, quoniam in illo occupabitur propter conuenientiam formæ spiritus prædicti ad essentiam corporis, & non iungas eum cuicunque alteri corpori, eo quòd conuertat naturam cuiuscunque corporis, sed coniungas eum illi corpori de quo traxit originem, & si hoc facies

totum erit elixir quod coniunges. Pluribus certè operariis deficit eorũ propositum post operis complementum propter ignorantiam istius secreti. Nota ergo verba, quia si tu proiicias opus tuum super aurum vel argentum, vel aliud aliquod corpus, non conuertit naturam illius corporis ad naturam alterius corporis, sed illud corpus cõuertit ad naturam propriam. Et si tu proiicias illud corpus super aliud corpus, illud corpus super quo fit proiectio erit elixir mouens totum ad suũ genus. Sic & intelligas quòd si proiicias illud super argentum, non mouebit illud de sua forma, sed si proiicias illud argentum super aliud corpus imperfectum, vt cuprum, stannum vel plumbum, conuertit illud in argentum. Eodem modo si tu proiicias opus tuum super æs, erit conuertibile aliorum corporum ad substantiam æris: & ideo dicit Plato philosophus, quòd illud corpus de quo spiritus occupatur in fixione, est res de quo opus est præparatum. Nota bene quòd non accipias aliud corpus pro fermento ad desponsationem medicinæ quàm Solem purissimum, vel Lunam purissimam, & alibi dicit Aristoteles, Qui non coagulat argentum viuum album sustinens ignem, & non iungit illud cum puro argento, nullam habet vim ad albedinem, & qui argentũ viuum facit rubeum faciens ignem, & nõ associet illud cum puro auro, nullam habet vim ad rubedinem. Nota bene hoc præceptum philosophorum valde commendandum bonæ memoriæ. Non labores igitur sine corpore aliquo, quia non poteris venire ad perfectionem, sed ad nihilum deueniet, nec quisquam sibi perficiet qui sic erret deuiãdo: & hoc est vnum

de ma-

e maximis ſecretis philoſophorum . Nota bene uantitatem medicinæ proiiciendæ ſuper corpus n deſpõnſatione, bene igitur debes ſcire quod uãdo proiicies elixir tuum ſuper corpus aliquod, aue ne elixir excedat quantitatem corporis, ſed roiice modicum operis tui ſuper multum corpo- s de corpore, & erit totum puluis ſpiritualis,quo- iam ſi proieceris multum operis tui ſuper mul- um de corpore,in aliqua hora temporis,erit puluis onſimilis colori corporis ſuper quo fit proiectio. t iſtud elixir completum conuertit omnia alia orpora ad ſuum genus:& cùm ſic dictum pulue- em præparaueris, proiice ſuper alia corpora, vel uper Mercurium ad oculum & ſic habebis Solem el Lunam quantum volueris ipſe,meliorem quàm xtractum de minera.

Finis parui tractatus de Minera philoſophica.

TRACTATVS QVARTVS,

qui dicitur

COMPENDIVM VTILE AD CREDENDVM MEDITATIONVM EXPERIMENTVM.

TESTIFICATVR ad credendum meditationum experimentum id, quoniam ſpiritus corporibus magis aſſimilantur, per hoc quòd corporibus magis vniuntur, quoniam amicabilius quàm alia illis conueniunt in natura. Per hoc igitur inuentum eſt nobis inuentione prima hoc, ſpiritus eſſe alterationis corporum medicinam veram, cùm ſcilicet in ſpiritibus cæteris exquirentes non videmus ſpiritum alium quam Mercurium corporum metallicorum naturis amicari. Ideo per hoc opus noſtrum in illo intendentes, reperimus ipſum eſſe veram alterabilium medicinam in complemento cum alteratione perfecta. Et certè diminutum in imperfectis corporibus eſt paucitas argenti viui in ipſis exiſtentis, & nõ recta inſpiſſatio eiuſdem, quare complementum in ipſis corporibus ſcilicet imperfectis erit argenti viui multiplicatio, & bona inſpiſſatio & fixatio permanens: hoc autem per medicinam ex ipſo, id eſt argẽto viuo creatam perficitur, quæ quidem per beneficium ſuæ luciditatis & ſplẽdoris, illorum fuſcedinẽ palliando celat, tegit, & in ſplendorem adducit, ac in fulgorem conuertit. Verùm

cùm

...um argentum viuum ſit fluens & fugitiuum, non ...urat ſine alterationis naturæ illius administratio..., & ideo inuenimus ipſum neceſſario præparari ...ebere, vt talis fiat illius ſubſtantia, quod permiſce...ur in occulto, vſque ad profundum corporis alte...bilis, ſine ſeparatione in ęternum. Hoc autem non ... niſi ſubtilietur intimè, in præparatione certa per ...ultam ſublimationis reiterationem, à rebus ſiccis ...lurentibus & deſiccantibus, ſulphureïtatem non ...abentibus, & non permanet eius ingreſſio niſi fi...atur, neque illuſtrat niſi fulgidiſſima ex illo elicia...r ſubſtantia, & non præſtat fuſionem rectam niſi ... fixione illius maxima adhibeatur cautela. Imi...ntes ergo naturam, in quãtum eſt poſſibile ipſum ...calcibus immundis & deſiccantibus multoties ...ublimamus, donec perfectiſſimè à ſuis mundetur ...uperfluitatibus, & albiſſimum aſſumat colorem, ...uod quandoque in ſeptem, quãdoque in nouem, ...uandoque in duodecim completur vicibus. Cùm ...rgo videris ipſum quaſi mortuum, & vt niuem al...iſſimam aludel ſpondilibus adhærere, tunc ipſum ...iuidimus in duas partes, quarum vnam deorſum ...eſeruamus, vt cum ea terra lapidem ſublimemus, ...lteram autem proiicimus in fluentem aquam, do...ec redeat in argentum viuum, in quo vt decet ſe...mel deſtillantes puriſſimum diſſoluimus ſepara...m, id eſt aurum, ſulphur, argentum, arſenicum le...iter decoquendo, quouſque fuerint omnino diſſo...uta, & eorum igneïtas fuerit egreſſa in colore ni...redinis. Nam calor agens in humido generat ni...redinem, & in ſicco operatur albedinem, & in albo ...itrinitatem. Cùm ergo ſolutum fuerit & putrefa-

ctum, tunc ipsum diuidimus in balneo aqueo primo suauiter destillando, postea destillatur aër igne mixtus, quæ fixiora sunt super ignem, tunc terram nigram in fundo aludelli remanentem veloci vel cito igne comburimus, id est calcinamus quousque munda sit & subalba. Dehinc rectificamus aquam & aërem, id est, vtrumque per se septies destillando. Postea eorũ ignem ad partem semper collectum terimus & cum aqua sua imbibimus, & suauiter assamus, iterato in se multoties quousque exiccetur & rubedine vt vrina coloretur, tunc prædicta elementa bene præparata ad partem reseruamus, veruntamen coniungimus terram calcinatam cum argento viuo sublimato albo iugiter terẽdo, & cum aqua sua imbibendo, & suauiter assando quousque incorporentur, & in vnum permisceantur. Cùm autem humiditas fuerit egressa, accenso igne tenui ecce sublimamus quousque terra cum argento viuo sublimato albo leuetur totaliter, si verò aliquid insublimatum remanserit, addimus sibi vicissim argenti viui sublimati quantitatem, primo eam quantitatem vt summa volatilis superet summam fixi, donec ad eleuationẽ illius sufficiat: & sic vice post vicem iteramus super ipsum sublimationem, donec secundo & tertio totaliter eleuetur: postea reiteramus illius sublimationem, donec per hanc administrationis reiterationem figatur deorsum. Abhinc autem reiteramus super totum opus calcinationis, solutionis & coagulationis, ad minus quatuor vicibus, & vltimo figimus donec in ignis asperitate quiescat, & sic pretiosissimam lapidis terram sufficienter ignem administrando præparamus ad opus

albumr

bum & rubeum, quoniam ipsa est terra foliata ab
is ad fermentandum, & ideo in duas diuidimus
artes, quarum vnam reseruamus pro opere albo,
aliam pro opere rubeo. Porro de ante reseruata
o opere rubeo dissoluimus in aqua sua rubea &
stanter coagulamus, deinde apponimus sibi ig-
em lapidis rubeum iterantes super ipsum totum
us contritionis imbibitionis & assationis multo-
es, quousque siccum sit & rubeum, quod per inge-
ium iam dictum cum Mercurio sublimato & ru-
ficato, non fixo coniuncto vicissim sublimamus,
ousque totum secundo & tertio fuerit eleuatum
m rubeum in colore vt visfur. Postea per eundem
odum figimus ipsum vt stet, hinc verò soluimus
coagulamus vice post vicem, & reseruamus ad
rmentandum pro Solis opere rubeo. Tunc ter-
m albam reseruatam pro opere albo resoluimus,
ad vnam partem ipsius coniungimus tres partes
rissimæ Lunæ similiter resolutæ, & ambas has
lutiones insimul coniungẽtes terimus & assamus
ousque totum fiat corpus vnum, cui apponimus
oleo suo albo quod sufficit, iterãtes super ipsum
ultoties cõtritionem, incerationem, & assationem
incorporentur melius. Hinc iterata vice conti-
amus super ipsum sublimationem, reducendo
mper quod superius ascendit super illud quod
ferius remanebit fixum, quousque totum figatur
orsum, quod quandoque in quatuor, quinque,
l septem, quod est vltimum completur vicibus.
mni tamen vice totum incorporamus per contri-
onem, incerationem & assationem, & sic iterata
ce non fixum sublimamus à fixo, donec totum
fuerit,

fuerit fixũ,& tunc accendimus super ipsum igne
fortissimum per diem integrum,& est per Dei gr
tiam elixir completum , stans,tingens , penetran
consolidans,& perseuerans,cuius vna pars conue
tit mille partes cuiuscunq; corporis ad verissima
Lunam. Adhuc verò totum resoluimus in oleo su
albo,& coagulamus: deinde iterum resoluimus, &
cùm non fixa parte coniungimus,& vicissim subl
mamus quousque totum fixum cum non fixo le
uetur totaliter. Cùm ergo fuerit eleuatum, iteramu
illius sublimationem,quousq; per iterationis admi
nistrationẽ figatur totum , & cùm fixum fuerit ite
rato soluimus & iterato sublimamus,quousque ite
rato totum eleuetur;tunc iteratò figimus,per conti
nuam sublimationis iterationem super ipsum quo
usque stet. Omnes ergo præparationes super ipsum
reiteramus; quousque facilem dederit fusionem v
cera , tunc enim abundantius & perfectius opera
bitur, quoniam vna pars eius conuertet mille mil
lia partium cuiuscunque corporis præparati, & ar-
genti viui abluti in verissimum argentum , me-
lius quàm de minera productum . Eodem etiam
modo fit elixir rubeum ad Solem,nisi quod pro re
bus albis res rubeas apponimus in opere Solis . E
est vt iam terram rubificatam cum fluente Sole cal-
cinato & soluto in oleo suo rubeo, similiter insimul
coniungamus sublimando vnum cum alio quous-
que totum figatur deorsum. Adhuc iteramus super
ipsum solutiones, sublimationes & fixationes mul-
toties quousque fluat & alteret vnumquodque im-
perfectorum in Solem verum. Opus tamẽ rubeum
maiore indiget in suis partibus sublimatione quàm
opu

pus album, ideo pluries est sublimandum, soluendum & coagulandum. In opere rubeo nihil intrat nisi rubeum, sicut & in opere albo nihil intrabit aliud nisi album: & quantò pluries soluimus, coagulamus & sublimamus, tantò perfectius, abundantius, & melius operabitur, & augebitur super numerum suum, conuertens vnumquodque diminutum in infinitũ, in Solificum verum & certum. Sed cùm bonum magisterium sciri non possit nisi cum bonis rationibus, ita nec bonus magister potest esse nisi omnes huius artis noscat rationes: ideo oportet nos scire cùm lapis noster diuiditur in quatuor elementa, nam si proiicimus parum de eo super corpus diminutum facit ipsum aurum vel argentum, hoc tamen non poterat facere sine præparatione & sublimatione, quia suæ partes minimè non poterant ingredi in minimis partibus corporis, ideoque diuidimus lapidem & materiam suam, parum omnino habilem, vt faciamus elementa munda, & pura habeamus ea. Tunc ea coniungimus quoniam in ipsa hora incorporant se cum corpore, quod antea non poterant propter suam grossitiem. Et hæc vna est ratio quare lapidem diuidimus in sua elementa. Abhinc calcinamus terram vt attenuemus eius materiam, deinde cum aqua sua soluimus ipsam, vt recuperet humiditatem quam perdidit in sua calcinatione, hinc coagulamus & inceramus, vt possit reuerti de materia in materiam, & sit lenis ad fundendum. Postea coniungimus sibi argentum viuum solutum & sublimamus totum vt magis attenuetur materia eius, & bene incorporentur ad inuicem; & totum hoc facimus vt argen-

tum viuum & sulphur de illa materia habeamu
super terram de qua aurum & argentum efficiun
tur subtus terram. Deinde apponimus ei ignem la
pidis vt bene coloretur opus Solis, & fiat rubeun
vt vsifur ignis autem nostri lapidis est siccus & e
aurum. Cùm ergo bene fuerit præparatum, solu
tum, sublimatum, & coagulatum apponimus fer
mentum sibi de illa materia quam facere volumus
videlicet si ad aurum aurum, si ad argentum argen
gentum: sic enim facimus pacem intèr ignem &
aquam, aërem & terram, quoniam damus vnicuiq
elementorum de lapide quem diligit, efficimusqu
vt non amplius sint inimica in magisterio nostro.
Tunc itaque totum resoluimus, sublimamus & co
agulamus iterata vice multoties, quousque fluat &
alteret vnumquodque imperfectorum corporum
metallicorum in infinitum, in Solificium vel Lunæ
ficium verum ad omne artificis iudicium. In hoc
completur arcanum pretiosissimum quod est su-
per omnem mundi thesaurum. Deo altissimo sol
sint laudes & gratiæ perpetuæ & perennes.

F I N I S.

TRACTA-

TRACTATVS QVINTVS, *qui dicitur*

ROSARIVM PHILOSOPHORVM EX COMPILATIONE OMNIVM PHILOSOPHICORVM LIBRORVM,

Per

Toletanum philoſophum maximum.

DESIDERABILE deſiderium impretiabile pretium, à cunctis Philoſophis poſitum, quod non deponitur nec malè propoſitum fuiſſe ſupponitur, ex libris antiquorum hîc in ſumma vna breuiter adunaimus, vt tibi chariſſime ſufficienter pateat veritais argumentum, tam excellentiſſimæ partis philoophiæ eſſe probatiſſimum. Atque hanc quidem ummam vocitamus Roſarium, eo quod ex philoophorum libris tanquam roſas à ſpinis euulſimus ibi ipſum, in quo quidem claro ſermone rectóque rdine, ac de verbo ad verbum, cum omnibus ſuis auſis ſufficiẽtibus ſuccinctum trademus quicquid x illorum libris reperimus neceſſarium ad operis uius complementum. Et quia nocet veritati quiduid contrariatur rationi, ideo ſententiis veritatis er omnia vtẽtes nihil ponemus in eo ſuperfluum, ihilque diminutum ad totum magiſterium. Placeat Domino noſtro Ieſu Chriſto nobis immittere piritum ſuæ intelligentiæ.

Vniuerſa diuinæ bonitatis opera circularia ſunt & perfecta, ad ipſum à quo prodierunt ſphericè rotata. Ab initio ante ſuæ creationis primordium naturam cunctis præponens, Deus quatuor fecit corpora ſimplicia, ex quibus poſtea conſtituit corpora quæque mixta, mixtorum verò quædam fecit intellectiua, quædam ſenſitiua & vegetabilia, quædam tantum intellectiua, quædam tãtum ex raritate elementorum creauit. Ideo inquietum eſt cor noſtrum donec redeamus ad ipſum, omnium namque elementorum raritas aſcendit ad ignem qui eſt ſuper ſtellas, ideo & nos ab illa creati meritò ſurſum tendimus ad Deum tanquam ad vnum principium. Senſitiua verò cuncta nec nõ & vegetabilia ex ſpiſſitudine elementorum compoſita, in ſpecie diſtinguũtur diuerſa, vnde cùm diſſoluuntur per mortem non immeritò reuertuntur ad terram & aquam, velut ad ſuam matrem, nam ſpiſſitudo elementorum naturaliter tendit deorſum ad ſuum centrum videlicet terram. Omnium tamen natura conſtantium certus eſt terminus magnitudinis & augmenti, vt in ſua ſpecie augmentent ſuum ſimile, & eorũ quædam ex partibus ſunt diſſimilibus, vt à carne, ſanguine & oſſibus, ſeu à lignis, cortice & foliis. Quædam ex partibus ſunt conſimilibus, vt ea quæ per totum ſunt vnius eſſentiæ, ſicut eſt videre in metallis: quæ autem ex partibus ſunt diſſimilibus in ſe ſuam poſſident ſementem vnde terræ infixa multiplicantur & creſcũt, vt videtur in arbuſtis & herbis. Quæ verò ex partibus ſunt conſimilibus non multiplicantur, niſi ad ſuam primam reducantur materiam, quare dicit Philoſophus Ariſtoteles,

ciant artifices Alchemiæ ſpecies metallorum verè
anſmutari non poſſe, niſi fortè in primam redu-
antur materiam & tunc quidem tranſmutantur, &
aliud quàm prius erant bene permutantur. Nota
tionē quare oporteat fieri corporis reſolutionem
primam materiam ſcilicet argentum viuum, &
lud ideo quia corruptio vnius eſt generatio alte-
us, tam quidem in artificialibus quàm naturali-
us, ars enim imitatur naturam & in quibuſdam
orrigit & ſuperat eam: ſicut & iuuatur natura in-
rma medicorum induſtria, natura ſiquidem non
onſtruit domum, nec conficit electuariū, quoniam
e ſe ipſa non habet motum ad hoc faciendum. Sic
tiam lapis noſter quamuis in ſe tincturam natura-
ter contineat (nam in terra perfectè creatus eſt)
er ſe tamen nō habet motum vt faciat elixir com-
pletum niſi moueatur per artem. Alia ergo ars per-
icit quæ natura non poteſt ſola per ſe operari, alia
verò imitatur & perficit in quantum nata ſunt ap-
aque perfici per naturam. Ideo ſuccurrendum eſt
naturæ per artem in eo, quod per naturam omitti-
ur, quia non eſt differentia inter natúram & artem
niſi quod ars agit exteriùs, natura verò interiùs; ars
enim tanquam organum adminiſtrat motum, na-
tura autem ipſa per ſe agit, quoniam ad ſuam niti-
tur perfectionem. Omne porrò corpus aut eſt ele-
mentum, aut ex elementis compoſitum, ſed omnis
compoſiti generatio ex quatuor elementis ſimplici-
bus habet conſiſtere, quare oportet neceſſario vt la-
pis noſter reductus ad primam originem ſui Mer-
curij & ſulphuris, diuidatur in elementa, aliàs de-
purari non poteſt nec coniungi, quia ſuæ partes mi-

nimæ non possunt ingredi, nisi in minimis partibus corporis; diuisus autem depuratur ac iterum coniungitur, & elixir quod quærimus operatur. Nam experimentum destruit formam eius specificam: verùm ante elementorum diuisionem non videtur ex eis quicquã, nec tangitur nisi terra & aqua, quia aër & ignis nusquam videntur, nec virtutes eorum sciuntur, nisi in dictis prioribus elementis, rara quippe sunt omnino & simplicia, quare ab oculis videri corporeis penitus non possunt. ideo de illo ne cures, quoniam sufficit tibi reducere rem ad simplex puritatis. Elementa tamen sunt quatuor, modi item quatuor, & humores quatuor, puta sanguis, cholera, flegma, & melãcholia; modi sunt calidum, frigidum, humidũ & siccum; Elementa sunt ignis, aër, aqua & terra, quorum duo sunt actiua, & duo passiua, ignis & aër sunt actiua, aqua & terra sunt passiua; duo ascendunt, & duo descendunt; vnum est in medio alterum ab altero, & illud ideo quia contrarium remotum à suo contrario non coadunatur nisi per medium, calidum contrariatur frigido, humidum sicco, quare neutrum illorum coadunatur alteri nisi per medium. Igitur quod non est contrarium per se ipsum est adunatiuum: sic calidum & siccum per se coadunantur, quoniam in nullo contrariantur ad inuicem, & ideo ex illis resultat elementum aëris, neque etiam contrariantur insimul frigidũ & siccum ex quibus generatur elemẽtum terræ, neque etiam frigidum & humidum, ex quibus congregatur elementum aquæ. Sed calidum & frigidum non coadunantur, nisi per medium videlicet per humidum siccum, quoniam per

se no-

e nolunt simul stare cùm vnum obtundat alterum propter suam contrarietatem, ideoque calidum & frigidum congregant & disgregant vnigenea dissoluendo & congelando, sed humidum & siccum aggregantur & disgregantur constringendo & humectando. Simplex etiam generatio & naturalis permutatio est elementorum operatio, nam gignunt calidum frigidum vincentia materiam, cùm vero vincuntur agentia liquet, quia secundùm partem violentia & indigestio fit, quare liquet res vniuersas variabiles per calidum & frigidum, & simpliciter generari & naturaliter permutari. Verũ ex quolibet determinato fit suum determinatũ, quia nulla est generatio nisi ex conuenientibus in natura, homo quippe generat hominem, leo leonem, sic vnumquodque generat sibi simile, nullus verò cùm sit ex diuersis generibus nunquam respicit se ipsum nec generat sibi similem; sic etiam est de omnibus ex diuerso genere procreatis. Necessarium ergo est quod elementa sint vnius generis non diuersi, aliàs actionem & passionem non haberent ad inuicem cùm vnum nõ tangeret alterum. In dubium igitur, reuocatur de lapide qui dicitur philosophorũ, quis sit vel qualis, cùm nunquam ab aliquo philosophorum nominetur apertè: in hoc ergo diuersi diuersa sanxerunt, cùm in vno solo consistat veritas, ipsum charè seruamus, & omnia alia docemus euitare, nam patet per philosophorum scripta rem vnam esse, nec alienum quid sibi iungi debere, quia nihil conuenit rei nisi quod propinquius est ei & ex sui natura; non enim proferunt res nisi sibi similia, nec fructificant nisi fructus suos: igitur cum res vnius

ſunt generis radices earum ſunt vnum. Diuerſitas verò rerum ex diuerſitate partium ſuarum cauſatur: cognoſce ergo mundum ab immundo, quia nihil dat quod non habet. Mundum eſt vnius eſſentiæ, vacuum alterationibus, immundum eſt diuerſum & ex contrariis partibus adunatum, facilis corruptionis ſuſceptiuum, horum probatio in Sole eſt & Saturno, quia Saturnus omnino corrumpitur, Sol verò minimè. Cognitio ergo contrarietatis corporum & ſuæ creationis principium facile facit hoc magiſterium, nam ſordibus adhærent ſordes cùm ſint de genere earundem, ſed mundum vincit naturam immundi, nō patiens commixtionis defectum. Non quæras ergo in natura quòd in ea nō eſt, quoniam res non fiunt niſi ſecundùm ſuam naturam & maior corruptio eſt in re paſſiua quàm in actiua. vtere ergo membro nobiliore & ſimpliciore, & ſufficit tibi; membrum tamen cordis ex corpore eſt ſicut membrum cerebri ex capite, quia in corde eſt vis animæ rationalis. Horum tamen quod minùs habet de angulis eſt nobiliori & ſimpliciori propinquius, ſicut propinquior eſt ſimpliciori triangulus quàm quadrangulus, quoniam terminos habet pauciores. Rotundum eſt corpus ſimplum nullum habens angulum. Dimitte ergo coniunctū & vtere ſimpliciore, quia illud eſt genus generum, & forma formarum, nam ipſum eſt prius & poſterius in planetis ſicut Sol in ſtellis. Transferam ergo ſermonem ad homogenea in natura licet ſint fortia, nam in habentibus ſymbolum facilior eſt tranſitus. Igitur cùm quæſitum tuum ſit de genere amborum mūdi luminarium, oportet eligi in eo quod eſt ho-

moge-

iogeneum ipſorum, & certè cùm hoc genus appropriatur lumini multùm ſcimus, quoniam non perficitur opus niſi per ipſum. Decorantur regum diademata lapidibus pretioſis, quorum pulchritudine viſus iuuatur, animus delectatur, dignitas ornatur, & eorum virtute ægritudines grauiſſimæ à corporibus expelluntur, ſine quibus parum eſt efficax omnis medicina, quare iis vtuntur medici in ſuis medicinis ad grauiſſimos morbos expellendos. Eſt autem doctorum veriſſimum argumentum, quòd melior lapis omnium lapidum meliùs valet ad expulſionem omnium infirmitatum, nota hîc de meliore lapide omnium lapidum quod eſt aurum per intellectum. Melior ergo lapis omnium lapidum eſt ille qui magis eſt coctus, & igni eſt proximus qui plus ſuſtinet ignem, & tardius frangitur ab igne. idcirco magis valent lapides pretioſi vt Rubini & Saphyri, quàm lapides alij, quoniam generantur in loco calidiore, propinquius Soli cum maiori calore. Sic & in metallis magis valet aurum quàm argentum, quoniam magis eſt coctum, & argentum magis quàm cuprum vel aliud metallorum, & ſicut Rubinus habet in ſe effectũ omnium lapidum pretioſorum, ſic habet & aurum in ſe virtutem omnium lapidum ductibilium, nam continet in ſe omne metallum, tingit ea & viuificat, cùm omnium illorum ſit nobilius, ergo aurum capias. Verùm Rubinus proportionaliter ab elementis eſt complexionatus, cùm pro maiore parte ſui ſit ex ſubſtãtia lucida, vt ex aqua clara, & coagulatur cum ſicco & calore magno, ideo neque cuditur, nec ad alium ſtatum reducitur niſi ex toto deſtruatur, quo-

niam igni ex omni parte contrariatur. Aurum verò cùm sit ex substantia terrea mixta cum aqua per minima est homogeneum igni ex vna parte duarum extremitatum, & coagulatur cum frigore post actionem caloris in ipso, ipsum ideo cuditur & in igne melioratur, est enim proportionatum meliori complexioni, æquali, nobiliori compositioni præ omnibus aliis lapidibus pretiosis. Post illud immediatè est argentum; ergo sume & argentum pro lapide: defectus verò aliorum corporum est quòd in eis est caliditas addita aut frigiditas diminuta, sicut deficit frigiditas cupro & ferro, caliditas autē stanno & plumbo, aurum enim & argentum iustè & æqualiter sunt composita, & verè sunt temperata, præ omnibus lapidibus aliis qui sub cælo sunt, ad speciem nostri lapidis pertinentia. Et certè aurum est dominus lapidum, nobilius corporum, Rex & caput optimum eorum, non enim corrumpitur ab aëre, nec ab aqua neque à terra, nec ignis minuit ipsum, immo ignis eum humectat, decorat & rectificat, & res comburentes non comburunt illud, nec corrumpētes corrumpunt eo quòd eius complexio est temperata, & natura directa in æquali caliditate & frigiditate, humiditate & siccitate, nec in eo superfluum quicquam est nec diminutum. Nulli ergo lapides quantumuis magno vendantur auro præualent, tametsi auro quidam cariores sint, non quia pretium auri excedunt, sed quia rariores & pauciores inueniuntur. Nota igitur intimè quod non est lapis melior quàm Sol, & quod opus absq. Sole nullo modo peragitur, quia est fermentum elixirij. De omnibus ergo rebus huius seculi magis
valet

ualet aurum, quoniam est fermentum Elixir, sine
quo nequaquam opus peragitur, lætificat aurum, &
iuuentuté conseruat, renouat senectuté, & omnem
corporis depellit infirmitatem, est enim sicut fer-
mentum pastæ, coagulumq́. lacti in caseo, & sicut
muscus in aromatibus bonis. Meritò autem aurum
circundat partem superiorem Solarem, argentum
inferiorem Lunarem, vnde nisi Solem & Lunam
viderem pro certo dicerem quòd magisterium non
esset verum, sed quia Solem & Lunam video, cer-
tissimè scio quòd magisteriū est verum: nam quæ-
libet res augmentat suum simile, & ista omnia sunt
homogenea in natura, quare oportet ipsorum au-
gmentum esse sicut & est vegetabilium in natura.
Sol ergo est tinctura rubedinis, quæ transformat
omne corpus, Luna verò tinctura est albedinis,
quoniam est domina humiditatis; cum Sole com-
miscentur spiritus, & figuntur per ipsum ingenio
magno quod non peruenit ad artificem duræ cer-
uicis, spiritus namque in naturam suam conuersus
moritur, & mortuo similis videtur, inde postea in-
spiratus venit, multiplicatur, & crescit vt res cęteræ.
Ideo nisi granum frumenti cadens in terram mor-
tuum fuerit, ipsum solum manet, si auté mortuum
fuerit multum fructum adfert, & vnde videbatur
perdidisse quod erat, inde incipit apparere quod
non erat. qui ergo illius destructionem ignorat con-
structionem eius, ex actu naturæ necessario habet
ignorare. Calcinatur & soluitur maximo labore,
absque vtilitate igitur quare aliis corporibus vteris?
cùm possis habere in istis illud quod est maioris
temperantiæ & minoris fecis? Si indigueris vsu eo-

rum oportet primo vt conuertantur in speciem aliorum prædictorum, & tunc demum incipere operationem in eis; possibile tamen est quod operentur cũ eis cùm in omnibus corporibus insit scientia: sed nõ erunt bona sicut prædicta, quia in maiori opere non vnius perfectionis sunt omnia corpora diminuta, cùm non ingrediantur opus donec in compositionis subtilitate fuerint sicut corpora perfecta. Album tamen & rubeum ex vna radice nullo alterius generis corpore interueniente pullulant, nam Luna in argenti opere ipsum candidum quod de purissimi Solis materia formatur, nihil tũ ipsius coloris retinens designat, ipse tamen Sol absente argente viuo priuatur effectu, quia ex materia & forma fit omnium generatio vera. Totum igitur beneficium huius artis in Sole & Luna existit, sed indiges quod circa eorum solutionem labores, redigens ea ad suam primam materiam, prima autem materia eorum est argentum viuum, quia cùm liquantur omnia conuertuntur ad ipsum: certum quippe est omnem rem esse ex eo in quod resoluitur, gelu resoluitur in aquam mediante calore, clarum est ergo ipsam aquam prius fuisse. Sic omnia ductibilia resolui possunt in argentum viuum, ergo ipsa prius fuerunt argentum viuum. Hîc igitur nota de resolutione corporum in argentum viuum. Benedictus ergo & sublimis naturæ dominus, qui nobis donauit rationem discernendi, & reducendi omnem rem ad primam suam materiam & naturam, puta corpora præparata ad primam originem sui sulphuris & Mercurij, vt ex eis in paucis diebus faciamus super terram, quod natura operata est

ubtus terram in mille tantummodo annis; vnde si
aliud beneficium non haberemus ab argento viuo,
nisi quod corpora reddat subtiliora ad sui natu-
ram, hoc ipsum satis nobis deberet sufficere; ipsum
enim est amicabile & metallis placabile, ac me-
dium coniungendi tincturas, quoniam in se recipit
quod suæ naturæ est, alienum verò respuit, quia est
uniformis substantiæ, in omnibus suis partibus ho-
mogeneum, ipsum quidem est quod ignem superat
& ab eo non superatur, sed in eo amicabiliter quie-
scit eo gaudés, propter enim suam bonam partium
adhærentiam & suæ mixtionis fortitudinem, si quo
modo partes illius inspissentur per ignem, vlterius
non permittit se corrumpi, neque per ingressionem
fumosæ flammæ se in fumum vlterius sinit eleuari,
quoniam rarificationem sui non patitur, propter
sui densitatem & adustionis carentiam. Veridicè
ergo innuimus corpora ea maioris esse perfectio-
nis, quæ plus argenti viui sunt continentia, & quæ
minus minoris. & certè diminutum in corporibus
imperfectis, est paucitas argenti viui, & non recta
inspissatio eiusdem, quare complementum in illis
erit argenti viui multiplicatio, bona inspissatio &
fixio permanens. Studeas igitur cùm in opere fue-
ris in tuis operibus omnibus Mercurium superare
in commixtione, & si per illum solum perficere po-
teris, pretiosissimæ perfectionis indagator eris, &
eius perfectionis summa lætaberis, quæ naturæ
vincit opus, mundare enim intimè poteris ad quod
natura non peruenit, & sic per consequens opus ex
illo poteris creare quod omnem superabit naturam.
Quia non est differentia vtrum hoc fiat in organis
natu-

naturalibus, an in artificialibus. Ex iis ergo elicias secretum medicinam nostram necessario ex eisdem esse assumendam quæ argento viuo maximè adhærent in profundo eius, & ei per minima commiscentur ante illius fugam; argentum autem viuum argento viuo magis adheret, & eidem magis amicatur, post illud verò aurum, & postea argentum; alia verò corpora non habent tantam conformitatem ad ipsum, quia minus de sua pura participant natura. Tum etiam nihil in illo demergitur nisi Sol; necessarium est ergo, quòd hæc medicina ex illis potissimùm elici debeat in quibus maximè consistit, est autem tam in corporibus quàm in ipso argento viuo secundùm naturam, cùm vnius sint reperta naturæ, in corporibus quidem difficilius, in argento autem viuo propinquius non tamen perfectius. Cuiuscunque igitur generis sit medicina tam in corporibus quàm in ipsius argenti viui substantia, lapidis pretiosi indagatur materia, causa huius est quia non est trāsitus de extremo ad extremum nisi per medium, extremum autem metallorum ex vno latere est argentum viuum, & ex alio elixir completum, media verò istorum sunt sex corpora quæ se elongāt ad malleum, quorum alia aliis magis sunt depurata, decocta & digesta atque illa sunt propinquiora vt te charissime credimus non ignorare. Non ergo oberres quia nulla est tinctura vera nisi ex ære nostro, id est ex lapide philosophico. Omne porro aurum est æs sed non omne æs est aurum, quia de genere ad speciem non est consequentia, sic omne aurum est sulphur rubeum, sed non omne sulphur est aurum, quia nihil est in auro

ex cor-

ex corruptione sulphuris. Lapis ergo noster secundùm diuersitatem suæ operationis habet conuertere argentum viuum in verissimum argentum, vel etiam in aurum purissimum vt patebit in sequentibus. Verùm cùm in opere fuerit dealbatum, operatur operatione sulphuris albi, Mercurium coagulās in argentum purum, & si maiorem habuerit digestionem, erit sulphur optimum rubeum, Mercurium conuertens in aurum obrisum. Hic siste gradum desistens alium quærere lapidem, stulteque tuam consumere pecuniam, & animo tristitiam inducere perpetuam, quia quæ seminaueris hæc & metes. non ponas ergo in opere tuo muscas & scarabeos, nec comedas de filio cuius mater est corrupta, sed frustum de pinguiori carne comede, quoniam stultitia est magna opus tuum facere de peiore cùm possit fieri de meliore. Tenebrosorum ergo hominum dimittas pluralitatem, quia huic rei diuersa imponuntur nomina, idque secundùm diuersos colores in opere apparentes, quocunque enim modo eius diuersificentur nomina, semper tamen est vna sola res eadem de eadem. Venerabili ergo utimini natura, quia natura non emendatur nisi in sua natura, ideo non introducas alienum, nec puluerem, nec aquam, nec aliam rem: Constantis igitur esto voluntatis in opere, ne modo hoc modo illud præsumas attentare, quia in rerum multitudine ars nostra non perficitur. Est ergo lapis noster vnus, medicina vna, vas vnum, vnum regimen & vna dispositio eiusdem, cui non addimus rem aliquam extraneam, nec minuimus, nisi quod in præparatione eius superflua remouemus, non enim ingre-

ditur in eo quod non ſit ortum ab eo, nec in eius parte nec in toto, ſi verò aliquid extraneum ei apponitur ſtatim corrumpitur, nec fiet ex eo quod quæritur. Eſt itaque lapis noſter vnus aqua videlicet permanens, munda, lucida, clara, cæleſtem habens colorem; verũ niſi ſit in illa aqua quod ipſam emendet, quod quæritis non fiet. Nota igitur quod iſta aqua non poſſit emendari abſque Sole, Solem ſanè honoramus, eo quòd aqua noſtra emendetur abſque ipſo, nam abſq. Sole & eius vmbra nullum tingens generatur venenum, id eſt argẽtum viuum præparatum. Qui verò ſine his venenum tingens facere nititur, procedit ad practicam ſicut & aſinus ad cœnam, & illud ideo quia corpus non agit in corpus, nec ſpiritus in ſpiritum, eo quod forma non recipit impreſſionem à forma, nec materia à materia, nam ſimile non agit in ſuum ſimile, cùm neutrum eorum ſit dignius altero, nullum ergo eorum agit in alterum, quia par in parem non habet imperium: veruntamen corpus ſuſcipit impreſſionem à ſpiritu, ſicut & materia à forma, eo quod apta nata ſunt ad inuicem agere & pati. Corpus itaque tingit, ſpiritus verò penetrat, non tamen tingit corpus niſi tingatur, quia ſpiſſum terreum non ingreditur propter ſuam groſſitiem, verùm tenue aëreum eſt id quod ingreditur & tingit. & hoc eſt ſulphur corporis extractum per ſpiritum. Non ergo tingit aurum niſi ſeipſum donec ſpiritus eius occultus extrahatur e ventre eius, fiatque omnino ſpiritualis. Aqua igitur noſtra viua, eſt ignis aurum comburẽs mortificans, & confringens magis quàm ignis elementalis, & quantò magis illi miſcetur & teritur

per

per ignem lenem, tantò magis diruitur, aquaque viua ignea attenuatur: cùm autem fuerit trita & vnum quid facta, habet in se omnem tunc tincturam ignem patientem. Corpore ergo spiritu sic corporato, colorat, & omnem tincturam in se habet & donat: ideo qui e Sole & eius vmbra, id est Luna venenum tingens conficiunt, nostrũ lapidem perficiunt, verùm nisi lapis haberet, tam ex substantia vna quàm altera, non haberent actionem & passionem ad inuicem, & vnum non tingeret alterum. Lapis ergo & lignum nullam habent inter se operationem, quòd sint ex diuersa materia, sicut & in omnibus est materia differentibus: ideo est necessarium vt agens & patiens sint in genere res vna & eadem, in specie verò altera & diuersa: secundùm quod & mulier diuersificatur ab homine, quia licet in vno genere & natura conueniant, tamen inter se habent distinctionem & operationem distinctam; vt conuenit inter agentem & patientem, materia namque patitur actionem, forma verò agit, assimilans sibi materiam. Ideo materia naturaliter appetit formam, sicut mulier appetit virum, & turpe pulchrum; sic etiam spiritus lubens amplectitur corpus, vt ad ipsius deueniat perfectionem. Cognoscite ergo radices minerales, faciẽs ex eis opus tuum, quoniam non possumus lapidem nostrũ alio modo nominando exprimere, nec ipsum alio nomine nominare, sed per descriptionem suarum radicum à parte nominamus ipsum. Merito ergo lapis noster à philosophis dicitur omnis res, quia habet in se & de se, omnem rem necessariam ad sui perfectionem, omnibus nominatur nominibus propter na-
turæ

turæ suæ excellentiam, & absconditam ac diuersam actionem, vbique inuenitur propter elementorum participationem, est vilissimus per putrefactionem, carissimus propter virtutem, niger, albus & citrinus secūdùm colorum mutationem. Diuersorum ergo suorum nominum postpone multitudinem, quia quocunque modo nominetur semper tamen est vna sola res & eadem. Philosophi certè non curant de nominibus, sed de nominum proprietatibus, eo quod per vnum dant intelligere reliquum, nō enim sermoni res sed rei est sermo subiectus. Nota intimè de medicina quod rubea fieri non possit antequam alba fuerit, medicina igitur nostra est vna in essentia & in agendi modo similiter, est tamen necessariū vt illa eadem medicina sit alba antequam rubea fiat, quia non potest fieri rubea nisi primo fuerit alba, eo quod nemo potest transire de primo ad tertium, nisi per secundùm, sic non est transitus de nigro ad citrinum nisi per album, quia citrinum ex multo albo & paucissimo nigro est compositum, ideoq́ue nisi hanc medicinam primo dealbaueris verum rubeum facere nequibis. Non ergo differt inter se medicina alba & rubea in essentia vlla, sed in hoc quod medicina rubea maiore indiget subtiliatione & longiore digestione ac calore in igne in suo regimine: & illud ideo quia finis operationis rubei & quod completum est in vna, incipiendum est in alia, nam totum magisterium vno modo incipitur & finitur: opus rubeum indiget rubeo sicut opus album albo indiget fermento. Nostri porro lapidis vas est vnum in quo totum completur magisterium, & est quædam cucurbita & alembicum,

icum siue vas vnum solum vitreum spissum vn-
ique clausum, vnius cubiti longum, subtus & su-
ta rotundum sine poris, planum, cuius fundus
aruæ sit circuitatis cum parietibus planis & am-
litudine capitis, vt sublimandum per illud ascen-
at liberius, sic enim cùm necesse fuerit fit ignis
ıbtus & supra vt melius accēdi possit. De alia qui-
em materia non valet quàm de vitro, nisi fortassis
milis esset substantiæ cum illo, quia solum vitrum
c vitro simile cuius corpus sit lucidum transpa-
ens, & poris carens, potens est spiritus fugaces te-
ere, ne exterminentur ab igne, & colores in opere
pparentes ostendere ne operator erret in regimi-
e, alia verò vasa non, quia corpora habent opaca,
l est obscura & porosa, per quos spiritus successi-
e, id est parum & parum transiens in fumum eua-
esceret. Proprium sanè est fumorum spirituum
scendere & non descendere, ideo cucurbita spiri-
bus debilibus suis vsq. ad zonam subintret alem-
icum suum. Sit autem iunctura ingeniosa, bene
onueniens vt nihil per illam possit incidere, clau-
atur etiam fortiter & continuè ne quid possit exire
el intrare, quia si aër vel alienus humor intrauerit,
dministrationem corrumpit, si verò flos eius, id
st fumus albus, egrediatur & fugiat, totum opus
riuatur effectu. Regimen autem nostri lapidis est
num, & est ipsa decoquere iugiter & continuè, in
uo vase sine intermissione, donec finem consequa-
is optatum. Philosophi tamen multa posuerunt
rtificia, ad artis suæ venerationem, velut, conti-
uationem, occultationem, & mundificationem,
e sordidum quid introducatur vel in mundum, vt

item ſunt commiſcere coquere adaquare, putrefacere, dealbare & rubificare, hic ſunt nomina plurima, quorum tamen regimen vnum eſt, quod eſt coquere tantum, & ideo nō eſt aliud quam opus mulierum & ludus puerorum. Contere ergo, coque reitera & ne te tædeat hoc pluries reiterare, quia ſi ſcirent philoſophi quod vna decoctio & vna contritio ſibi ſufficeret, non toties ſua dicta reiterarent, ideo quidem iſta fecerunt & dixerunt, compoſitum teratur continue, & coquatur ſine intermiſſione. Totum porro regimen eius eſt in temperie ignis, quia diuerſitas ſuorum regiminum eſt ab ignis graduum diuerſitate, nam in ſolutione ignis ſemper erit lenis in ſublimatione mediocris, in coagulatione temperatus, in dealbatione cōtinuus, in rubificatione fortis & continuus. Si vero in iſtis neſcienter erraueris, caſſum laborem ſæpiſſimè deflebis. Conſultiſſimum eſt ergo vt ſedulus operi inſiſtas, neque opus detruncatum dimittas: quia ſcientiam nec proficuū ex opere dimiſſo adquires, ſed potius damnum & deſperationem. Neceſſe quoque habes in ſcientia naturalis philoſophiæ eruditum eſſe, & induſtria prouectum, vt in puncto errori ſubuenire queas per ſcientiam, quia per ſolam naturalem induſtriam emendare non poſſes, ars enim ab ingenio iuuatur & ingenium ab arte. Similiter expedit te etiam huius artis principia non ignorare, nam qui illa ignorat finem non inueniet. non etiam nitaris ſophiſticam operis metam inuenire, ſed ſoli verò lapidis complemento intendas, ne forte Deus in cuius potentia reſeruatur ars noſtra, eius veritatem tibi deneget in æternum. Nota ergo intimè de lapidis noſtri

ſtri diſpoſitione quod eſt totum opus. Diſpoſitio itaque noſtri lapidis eſt vna tantum, & eſt vt ponatur in ſuo vaſe, iugiterq; coquatur in igne quouſq; totum aſcendat ſolutum, deinde fortificandus eſt ignis donec ſuum exhauſerit humorem, fiatque ſiccum & multum album. Tertio fortificandus eſt ignis, quouſquè citrinum ſit & multum rubeum: verùm ſi in operando negligens fueris iſtorum colorum nihil videbis, ſtudeas igitur cum in opere fueris omnia ſigna quæ in qualibet decoctione apparent in mente recondere, & illorum cauſas inveſtigare, quia hæc multum neceſſaria ſunt artifici, & idonea ad totius operis complementum, eò quòd ignorantes cauſam neceſſe habent ignorare & cauſatum. Nota igitur de ſuo vaſe, & quòd ſemel ſemen imponẽdum eſt, vt generatio bona fiat & non pluries; & quamuis multoties dicatur à philoſophis pone in ſuo vaſe & firmiter claude, ſufficit tamen ſemel imponere & claudere quouſque totum compleueris magiſterium, quod amplius eſt à malo eſt, quia ſi pluries aliquid impoſueris, tunc aurum non vertitur in rubeum neque fiet album. Totum igitur reſiduum ad artis ponitur occultationem, & certè ad generationem hominis & omnis rei vegetabilis nunquam niſi ſemel matrici imponitur ſemen, ſi autem aliás imponeretur, tũc illud deſtrueret aliud ſemen propter indigeſtionis cruditatem, aut aëris ingreſſionem, vel materiæ ſuperabundantiam. ideo etiam mulieres multis ſe viris exponentes rariſſimè concipiunt, ac ſi concipere contingat abortiuum pariunt. Sic crudis cocta, & indigeſta digeſtis apponentes opus non nutriunt ſed occidunt, quia de illo

matris ſanguine tantum nutritur fœtus, & viuit quouſque producatur in lucem. Ex his ergo patet quod pluribus rebus non indigemus ad opus noſtrum, neque etiam magnas requirit expenſas, quoniam vnus eſt lapis, vna medicina, vnum vas, & vnum regimen, & vna diſpoſitio eiuſdem tam ad album quàm ad rubeum ſucceſſiuè, id eſt paulatiuè faciundum. Igitur ſi verè & pulchrè naturas direxeris, eiuſque compoſitionem bene coaptaueris, & conſanguineas ſuis conſanguineis conuenienter iunxeris, totum opus perficies, quia naturæ ſuis obuiantes naturis, ſequuntur eas & exaltantur in eis, putreſcunt namque & gignunt, eo quòd natura noſtra regitur, natura naturam diruit, liquefacit, & in puluerem vertit, deinde natura naturam recreat, gignit & innouat, quouſque finem operis inducat. Verùm quòd ſecundùm meritum materiæ dantur formæ, ideo cum natura non præparata minimè conuenit aliquid operari: optimus autem præparationis modus eſt ſuperflua demere, & abſentia supplere, ſic enim tam integra quàm corrupta ad perfectum renouantur ſtatum, & illud quidem eſt vt à rebus fictis ſibi in nullo conuenientibus valde ſublimes Mercurium, quouſq. cæleſtem acceperit colorem: caueas tamen præcipuè in eius mundatione à priuatione virtutis ſuæ ne eis actiua ſuffocetur in aliquo. Omnium autem terræ naſcentium ſemina, non multiplicantur nec creſcunt, ſi per nimium calorem vis eorum generatiua tollatur extraneum: ſic certè nec iſta multiplicatur natura ſi modo præparetur indebito, non autem aſſumas ipſam naturam niſi puram, mundam, crudam, amœnam, currētem,

ſynce-

ſynceram,& rectam; ſi verò ſecus feceris non proderit quidpiam,eius additamentum melius per cementum depuratur. Cùm igitur volueris intentionem facere ſolues in eo lunaturam, nam primus gradus ſuæ præparationis eſt vt fiat Mercurius, nec fit hoc donec lenifices per aquæ dominium, & caloris motum continuum. Oportet itaq; vt ſit aqua multa & oleum multum,quia quanta fuerit multitudo aquæ,tanta eſt multitudo tincturæ. Soluimus autem aurum vt in ſuam primam redigatur materiam,hoc eſt vt verè fiat ſulphur & argentũ viuum, quia tunc poſſumus optimè argentum inde facere & aurum, cùm fuerit conuerſum in naturam ipſorum,ideóque debet lauari & decoqui, vt ſit verùm ſulphur & argentum viuum, nam illa ſecundùm philoſophos ſunt materia prima omnium metallorum.Et certè noſtra ſolutio non eſt aliud niſi quòd corpus reuertatur humidum, & reueletur in eo natura argenti viui, ſuæq́ue ſalſedines ſulphuris minuantur.non autem reuertitur in aquam nubis, vt ſtulti quidam putauerunt,nam ſi reuerteretur in talem aquam,fieret tunc ſiccum per vim non per naturam,ad modum ſalium & aluminum,& ſic cùm locarentur ad ignem conuerterentur in vitrum, ſed illud falſum eſt,ergo & opus eorum. Nunc intimè nota de ſolutione. Eſt ergo ſolutio noſtra vt tradas Gabricum Beyæ & coniugium fiat,& ſanè cũ Beya concumbens ſtatim moritur, & in ſuam transfertur naturam;deinde tranſactis diebus multis aſcendit ſuper Beyam, transferens eam in corpus ſuum, & quamuis Beya ſit fæmina, Gabricũ tamen emendat,eo quod ex ipſa eſt, & quamuis Gabricus ſit ca-

rior Beya; scimus tamen quod non fit generatio absque ea, quia nulla fit generatio congrua nisi ex masculo & fæmina. Idcirco coniunge seruum nostrum rubeum, sorori suæ odoriferæ & inter se artem gignent. Positos igitur in suo vase claude diligentissimè, decoquens continuè ad ignem lenem, donec brodium fiant saginatum: nam ex principiis naturalibus est planum, vt omnis res, cuius radix est terra & aqua, soluatur & fiat currens. & certè secundùm philosophum terra fit aqua, cùm vincunt eam aquæ qualitates, & aqua fit terra, cùm vincunt eam terræ qualitates. Sic solutio corporis est congelatio spiritus, & congelatio spiritus est solutio corporis, nam habent vnam operationem, quòd vnum non soluatur nisi alterum congeletur. iunge ergo toxico folium tuum, & verificabitur tibi in eo operis principium, ex rotatu tamen cælorum felicia & infelicia germinant in terrenis, ideo in principio operis tui aduna solutionem per Solem, nam effectus inde apparebit, & quod superior deprimitur cùm iuuat inferior, siue vincant superiora, siquidem inferioribus dominantur. Esto ergo longanimus in regimine, vas firmiter claude, ac noli cessare, quia nulla fit generatio & corruptio rerum nisi per motum continuum, & aërem exclusum, & calorem temperatum, & huius exemplum est vterus mulieris, quæ cùm conceperit immediatè clauditur matrix, & caliditate & humiditate sanguinis generatur fætus, nunquam tamen flatus extraneos recipit nisi cùm natus fuerit: sic & eodem modo noster lapis in vase iugiter maneat clausus, donec suam biberit humiditatem, & calore ignis perfectè

nutri-

nutritus sit, albus enim tunc nascitur lapis, nec sibi nocent aërei flatus. Est ergo summe necessarium continuare operationem, moderare ignem, excludere aërem, & maximè vsque ad albedinem. combure ergo æs nostrum leni igne, sicut in ouorum pullificatione donec diruatur corpus eius & tinctura extrahatur. Non autem extrahitur tota simul, sed parum & parum egreditur omni die, donec in longo compleatur tempore, & quod soluitur semper ascendit superius, licet residens sit maius: ideo ignem semper caueas magnum, ne peruenias ad solutionem ante tempus necessarium, quia hoc perducit opus ad remotionem remotam, priuans illud sensu, operatione & motu. Nota igitur intimè de calore leni, & de contritione philosophica quæ fit igne nostro & non manibus. Calor itaque intensus compositum perimit, frigiditas fugat, sed calor lenis nutrit & cōseruat. positum ergo in balneo temperato contere igne, & non manibus, abluas humiditate suæ aquæ, vt non aduratur virtus eius ignea, ne comburatur sua substantia sulphurea, nam ipsa primo egreditur separatione cùm sit lenior, & dignior operatione quàm virtutes aliorum elemētorum. Nunc nota de signis verè dissolutionis. Continuato ergo super eum balneum temperatum donec in aquā soluatur impalpabilem & tota egrediatur tinctura in colore nigredinis, quòd est signum verè solutionis: nam calor agens in humido generat primo nigredinem, & in sicco operatur albedinem, & in albo citrinitatē, sicut est videre in plumbo cùm ex eo fit minium. In humido ergo igne rege ipsum continuè, noli festinare nec ab opere

cessare, quousque totus diruatur & puluis fiat omnino spiritualis; id autem quod puluis fuerit spiritualis in vase sursum ascendit, quod verò spissum & grossum in vase remanet deorsum. Nota itaque de signo veræ contritionis corporis cum spiritu, quia nisi omnia in puluerem verteris spiritualem, nondum ea contriuisti, igitur deinceps tere quousque conuertantur & omnia puluis fiant, & nota qualiter id igne fiat non manibus. Contritio igitur decoctionis est non manuum, quæ tantum habet fieri leni decoctione, humida putrefactione, continua contritione igne & non manibus, nam manuum contritione non egemus. Alkien certè facit hoc & per eam perficitur, quia Alkien terræ, id est quædam generatio secreta in terra, & est sicut Alkien in homine, illud virtute sua præparatiua clarificat semper & diuidit sicut scit, & meritò, natura namq. sagax est, & sibi sufficiens in omnibus quibus indiget ex opere quidem suo est vt conuertat terram in aquam, & aquam in terram, secundùm compositionem diuersam. Nota primo ad soluendum terram cum aqua, secundo terra coagulabit aquam, & hoc erit intra centum & quadraginta dies, primo siquidem conatur aqua soluere terrã, vt ad modum sui subtilem habeat naturam, secundo autem terra coagulabit aquam vt secum sustineat ignem, & hoc est solutio corporis & coagulatio spiritus leni ignis decoctione in centum & quadraginta diebus, & forte apparebit albedo in quadraginta diebus, sed primum est melius quoniam significat temperantiam ignis & bonitatem præparationis. Nihil tamen nisi sulphur nostrum agit in aurum, nostrum enim sul-

ulphur ipsum denigrat, consumit & cruciat, eo quod de sua consistit natura, quòd verò denigratur est quòd non fugienti ianuam aperuit, & non fugiens cum fugiẽtibus vertitur: crucians tamen non cruciat nocumento nec corruptione, verùm coadunatione & vtilitate, si enim eius cruciatus esset noxius & inconueniens, non amplecteretur ab illo nec suos extraheret colores, quos aquam sulphuris nũcupauimus. Quod ergo primo denigrat clauem operis esse dicimus, quoniam non fit absque nigredine, nam ipsa est tinctura quam quærimus, qua in quolibet corpore tingamus, quæ quidem prius occultata fuit in suo ære sicut anima in humano corpore. Ideo nisi æs nostrum diruatur, imbuatur, & teratur, ac per se & diligenter regatur, donec à sua grossitudine extrahatur, & in tenuem spiritum impalpabilem vertatur, & nisi corpora vertantur in non corpora, & non corpora in corpora, nondum operis regula inuenitur, & illud ideo quia non possumus illam tenuissimam animam omnem tincturam in se habentem à suo corpore extrahere nisi prius diruatur, & in tenuem spiritum impalpabilem vertatur, ac corpus soluatur partes habens constrictas per ignem & aquam. Sed aqua nostra est ignis comburens corpora magis quàm ignis, & ideo per se ea regit, & extrahit ex eo naturam omnem superantem naturam. Est ergo affinis operationis in omnibus statibus suis, patienter continuando decoctionem, quousque tota egrediatur tinctura super aquam in colore picis liquidæ. & cùm videris nigredinem illi aquæ eminere, scias tunc oportet ignem lenem conseruare super ipsum, donec aqua

perceperit nebulam quam peperit tenebrosam. Intentio ergo philosophorum est, vt corpus iam solutum in puluerem nigrum suam ingrediatur aquam & fiat totum vnum, si verò dicas qualiter fiet puluis aqua? scias quòd iste puluis non est nisi aqua sulphuris, soluta calore ignis, de merito ergo aqua suscipit aquam sicut naturam propriam, ideo nisi quodlibet vertatur in aquam nullatenus peruenies ad perfectionem. Nota tamen quòd nihil debet apponi in commixtione, neque in toto regimine, nisi sua aqua propria, quia non oportet vnquam aliquid aliud vti in commixtione, contritione, nec in toto regimine nisi illa sola aqua permanente satis nota; vis enim eius est spiritualis sanguis sine quo nihil fit. Conuertitur autem in corpus, & corpus per id ipsum vertitur in spiritum, sic enim ad inuicem mixta & in vnum redacta se inuicem vertunt, nam corpus incorporat ipsum, nota tamen quod spiritus colorat corpus in colore ignis. Spiritus ergo corpus in spiritū tinctum vertit prout sanguis, quia omne quod habet, spiritum habet & sanguinem, quare oportet illam nigredinem aquæ suæ imminentem igne leni iugiter occupari donec in sua reiungatur aqua, fiatque aqua in aqua, id est donec totum fiat aqua vna, cùm autē aqua alteri aquæ miscetur, tunc aqua amplectitur aquam, ita quòd non poterunt separari ab inuicem. Ignari autem aquam audientes putant eam esse aquam nubis; sed si rationem haberent scirent vtique eam esse aquam permanentem, quæ tamen absque suo corpore cum quo soluta & facta vnū est permanens esse non potest: hanc autem aquam Philosophi dixerunt aquam auri,

igneum

neum venenum, & ouum multorum nominum. eo nos oportet cùm hanc aquam poſſidemus ſulnuream, altero noſtro eam miſcere vt eius nigredo leatur. redde ergo carbonem ſuæ aquæ vt in ea tinguatur, & rerum conceptio fiat, & vas claudar iugiter dum conficiatur. Nota quod hic loquir de conceptione quæ debet fieri infra tres dies, mpus ergo ſuæ conceptionis, eſt ſpatium trium ierum, qua ſerie rerum fit conceptio ſpecierum, rum mixturam coitus notat & genituram, ſemina iſcentur quaſi lac quæ mixta videntur. Qui ergo uerit ducere, prægnantem facere, generare, morficare, viuificare, lumen inducere, & mundare vlrius à nigredine & tenebris erit maximè dignitas, nobis enim regem coronatum filiæ noſtræ rubeę oniungentibus, & ei in leni igne adhærenti, conipiet & filium gignet, nam fusè nubes quæ ſuper am fuerunt reuertentur in ſuo corpore, ſicut exieunt. Tingens ergo & tingendum neceſſe eſt diruee, ipſum enim quod ſibi miſcetur ſuperat & in um vertit colorem: & quemadmodum apud vium ſuperficialiter vincit, ſic intima ſuperat. ideo um corpore miſcetur & continetur, vt tinctum t cum eo vertit ipſum in ſpiritum, & ſpirituali ngit natura, inuariabili quæ deleri non poteſt. Continuato igitur eorum regimine, in quadraginta ierum ſpatio fiet vtrunque aqua permanens libeata à nigredine, quæ quidem nigredo ſi debito nodo regatur non permanet niſi quadraginta duous diebus, ideo in ſuo eam regens balneo, ſubiice gnem quouſque fiat aqua clara, & vt verum argenum viuum ſcandens in aërem. Nunc nota de de-

ſtil-

ſtillatione aquæ. Cùm ergo videris naturas aqua
fieri & in aërem ſublimari, tunc omnia vapor fact
ſunt, nam anima à corpore ſeparata, & in ſpiritum
ſublimatione delata factum eſt vtrumque fugiens
aqua enim reſerauit ianuam fugę non fugiēti, con
uertens ipſum in ſpiritum ſibi ſimilem, vnde fact
ſunt aërei ſpiritus in aëra ſimul ſcandentes, ibiqu
accipientes vitam inſpirantur à ſuo humore, ſicu
homo ab aëre, qua re creſcit & multiplicatur in ſu
ſpecie ſicut res cæteræ. De iure igitur vapor conti
net vaporem, eo quòd ſimul vtrúque in decoction
eſt iunctum, ideo fugiens natura quamuis ſit ei fu
ga eſſentialis, dimiſit tamen fugæ ſeruitutem, e
quòd in ſublimatione iungitur ad inuicem: quar
debebit totum igne mediocri in vaporem multo
ties eleuari, vt inſpiretur ab aëre & poſſit viuere
nam omnium cōſtantium vita natura, ex aëris con
ſiſtit inſpiratione, quare totum opus conſiſtit in va
pore & ſublimatione ſuæ aquæ. Summopere tamen
caueas in omni ſublimatione ſeu liquefactione au
fractione, à vitrificatione tui vaſis, quia ſi in tantum
accenderis ignem vt aqua ad vaſis ſummitatem
aſcendat, gaudens refrigerio adherebit tunc ibi-
dem, & ſic non poterit elementorum perficere ſub-
limationem, eo quòd oportet vnumquodque eo-
rum rotatu ſphærico per ſe pluries deprimi & ele-
uari, ſed quod per violentiam aſcendit, abſque vio-
lentia non deſcendit. Sit ergo ignis lentus, ita vt per
ſe totum opus aſcendat & deſcendat liberè, abſque
vaſis adhæſione, ideo niſi corpus igne & aqua atte-
nuemus, quouſque aſcendat vt ſpiritus nihil faci-
mus, eo autem ſcandente in aëre naſcitur, & in aë-

rem

m vertitur, fitque vita cum vita vt vna non sepa-
tur ab altera, sicut nec aqua mixta aquæ, ideo na-
s in aëre sapienter nascitur, quoniam spiritualis
nnino efficitur. Intellige porro quòd tribus de
usis sublimationem facimus, prima est vt corpus
t spiritus de subtili natura, secunda est vt spiritus
corporet se cum corpore & fit vnum cum eo, ter-
a est vt omnia fiant alba & munda, & salsedo sul-
huris minuatur, nam apud sublimationem com-
ritur quicquid ex opere fuerit combustibile. Et
rtè summè nobis est necessariũ vt elementa fiant
mplicia, vt possint coniungi ad inuicem, fieri ta-
en simplicia non possunt nisi in partes separen-
r, ideo oportet vtrumque vaporem pluries subli-
are, donec aqua descendat in cribratione. Cribra-
us ergo res cribro sphærico septies, vt omnia fiant
qua limpida clara, quoniam corpus nunquam di-
ittit animam à se separari, quæ sibi compar est in
oprinquitate simplici, & ideo reiteramus eorum
blimationem, vt ad subtilem reducantur natu-
m. Verùm quidam sagaciter opinantur separatio-
em fieri multis speciebus, de quo non cures, quia
osperabis in eo quòd reducas operationem ad
qualitatem simplicis, & non in eo quòd separatur
umquodque singulariter in elementis. Et certè
on erit difficilè omnia reducere ad simplex albe-
inis. Pater eius est Sol, & mater eius Luna, porta-
t illud ventus in ventre suo, terra prænata est ex
. Idque quòd aquam ab aëre, & aërem ab igne, &
nem à terra destillando recepisti, ex multa enim
blimationis iteratione anima cum aqua ascen-
ns depuratur, & eius grossities ad ima descẽdens
in ter-

in terram lunatur. Sic ergo de igne facies terram, d aëre aquam, quam reduces super terram, nam vi eius integra est si reuersa fuerit in terram: verte erg terram in aquam, & aquam in ignem; tunc ver ignem in aërem, & occultans ignem in intimi aquæ, terram verò in aëris ventre; calidum auten misceas humido, siccum verò frigido. Isto igitu modo facias mixtionem, quoniam non est transitu de extremo ad extremum nisi per medium. Aquil ergo volans per aërem & bufo gradiēs super terran est magisterium, idcirco separabis terram ab igne subtile à spisso, suauiter destillando cum magno ingenio. Ascendit à terra in cælum, iterumq. descendit in terram & recipit vim superiorem spiritus, & inferiorem corporis, quia vincit omnem rem subtilem congelando, omnemq́ue rem solidam penetrabit alterando: sic enim dominatur superioribus & inferioribus, quia operatur tam in spiritibus quàm corporibus. Hîc nota intimè de spiritu, anima, & corpore. Liquet ergo quod æs nostrum habet spiritum, corpus & animam; spiritus est aqua eius, anima eius est tinctura, corpus verò est eius terra, spiritus tamen est delator virtutum animæ super corpus, sicut portatur tinctura tinctorū per aquam super pannum; anima autem est vinculum spiritus, sicut corpus est vinculum animæ, corpus verò est fixum, siccum, continens spiritū & animam. Spiritus ergo penetrat, corpus figit, anima copulat tingit & dealbat, in his tribus est fumus nigredo & mors, quæ nisi ablata fuerint perpetua nō erunt. Oportet ergo ab aqua fumum, ab anima nigredinē, & à corpore mortem expellere frequenti dissolutione quæ

on differt. In his autem qui non fecerint duo sul-
hura de sulphure nihil norunt; duo sulphura sunt
uæ ex lapide mixto vel iuncto sublimantur ad tin-
turam quæ quidem tingunt & fugiunt, sed à sul-
hure continentur quòd fugere non possint, quo-
iam omnium fugientium est cõnexio. Commisce
go oua gallinarum nigrarum cum ære, & habebis
urum & argentum quantum ipse volueris, vultur
amque sine alis volans super montem clamat di-
ens: *Ego sum albus, niger & rubens, albi & cytrinus
ubei filius veridicus & non mentiens*: me igitur meæ
atri & suo pectori iunge, quia suam substantiam
cio continere. Noli ergo alienum nobis introdu-
ere, nec ab opere cessare, nam omnis natura cum
a adunatur socia & per eam perficitur. Mater me
enuit, & per me gignitur ipsa, ipsa enim primo
ominabatur mihi, de cætero autem dominabor
li, quia persequutor matris meæ factus sum,
rius quàm ab ipsa accepi volatum, ipsa tamen
eliori quo potest modo sicut mater pia fouet &
utrit filium quem genuit, donec ad statum perue-
ero perfectum. Ponas ergo me in humido igne
ontinuè, qui mei humoris calorem augmentat, &
ccitatis combustionem vetat, quousque finem
oris inducat, deinde rubiginẽ & vmbram meam
trahe per se, quousque tertia parte persistam, de-
ctio namque me minuit; tritum verò augmen-
t, & quod post quindecim dies diminuitur, post
iginta augmentatur, hoc est initium & finis. Cu-
odi ergo argentum viuum in intimo thalamo suo,
quo coagulatum est, nam ex iterata cribrationis
ce, aqua ascendit alba cum anima ad alembicum,
& cor-

& corpus paulatim descendit ad vnum, & ipsum est argentum viuum quod dicitur terra residua quæ aquam recipit & bibit eam, quoniam connectio est tincturarum. Conserua igitur vas & ligaturam eius, vt sis potens in conseruatione spiritus, nam aqua quæ prius erat in aëre habitat in terra, si fugere nequibit redde eam tunc ad superiora, & per suos terminos non ineptè eam deinde suo corpori rubeo priori electo per te coniunge. Nam vbicunque fuerit corpus, congregabuntur & aquilæ, quia si sine violentia ascenderit, sine violentia descendet super ipsum, si verò non, non. Liga ergo mulieris lactantis manus post tergum vt non fugiat Gabricum, id est virum, apponite sibi filium quem genuit vt lactet eum, quoniam cum mulier mortua fuerit, erit bufo grossus de lacte, tunc scinde bufonem per medium, apponens gallinæ vt comedat ipsum. Reducas aquam ad terram temperatum administrans ignem, quousque in natura sua radicem fecerit, sciens pro certo quod oportet ipsum primo nutriri pauco lacte, sicut videre est in infantis educatione, nam pauco lacte nutritur & igne dum paruulus est, & quanto magis crescit, tanto magis indiget cibo & calore, quousque suum biberit humorem, nam humorum primus est frigidus, ideo capiendus est ignis qui frigori est inimicus. Si corpus posueris super ignem absque aceto, comburitur nec fiet ex eo quod quæritur, quia si ignis non inuenerit humiditatem quam desiccet comburit corpus, sed acetum sibi appositum prohibet ignis combustionem, desiccans se cũ corpore ne patiatur læsionem. Et quanto magis flamma ignis occupatur, tanto magis in

aqua

quæ intimis abſconditur ne calore ignis combu-
tur. Hîc nota de proportione, & põdere aquæ &
corporis. Iubeo igitur non ſimul infundere aquam
ne elixir ſubmergatur, verùm paulatim infundere
& ſemper corpus cum tribus partibus ſuæ aquæ
coquatur: nam ſi conficiatur abſque pondere,
mors ſibi eueniet, qua eueniente malum eſſe puta-
tur, ſi verò conuenientèr regitur cum ſua pacifi-
catur aqua ſuper ignem: verùm quia corpus parum
in imo habet radicis, cuius virtus non æqualiter ab-
undat in omnibus partibus, ſicut nec ſplendor So-
lis in Planetis; ideo patientia & mora ſunt neceſſa-
ria, vt prolixitate coquendi vincat aqua pugnam
ignis, leni namque ignis decoctione aqua congela-
tur, & humiditas extrahitur corruptiua, humoris
radicalis calor augmentatur, & ſiccatis combuſtio
prohibetur. Iubeo igitur ignem noſtrum in princi-
pio eſſe lenem, donec coaguletur in lapidem aqua,
& totum fiat deorſum, nam intra ſpatium quadra-
ginta dierũ tota aqua vertetur in terram; ideo cùm
videris aquam coagulare ſe ipſam, tunc ratus eſto
ſcientiam eſſe veram, nam corpus coagulat ſuum
humorem in ſiccum, ſicut coagulum agni coagulat
lac in caſeum. Corpus igitur coque cum aqua vitæ
leniter coagulãdo ad ignem, quouſque fiat ſpiſſum
& multum ſiccum, quia cùm fuerit ſiccum veloci-
ter bibit ſui humoris reſiduum: impone tunc aliam
aquam, leniter coque ad ignem, vas diligenter clau-
de, noli feſtinare nec ab opere ceſſare. Aqua tamen
in duas partes diuidẽda eſt, quarum vna parte cor-
pus coagulatur, altera putreſcit & liquatur, coagu-
lare autem eſt aqueam ſubſtantiam in terram redi-
E gere,

gere, putrefacere est coagulatum aliàs resoluere: nam putrefactio non fit nisi ex humido & sicco, si enim spiritus penetrabit in corpus, & commixtio fiet per minima. Ignis autem administratus subtus temperatus sit, caue etiam ne nimis festinanter extrahatur à suo vase, fortè namque moreretur, quoniam infanti nunquam patebit egressus, quousque aëreos flatus exhauriat: ideoq; custodias eum continuè clausum, rote circundatū, omnino præcauens ne flos eius egrediatur in fumum, contere, coque reitera, & ne te tædeat hoc ipsum pluries reiterare: veruntamen in opere pondere & mensura cuncta rege, vt quoties corpus imbuitur toties & desiccetur. Non tamen comedas festinanter, nec comedas quod non bibas, nec bibas quod non comedas, sit autem potus post comestionem non comestio post potum, alioquin facies ventrem humidum, nec recipiet siccitatem: comede ergo & bibe vnum post aliud secundùm rationem, vnum dico tria, & sic vsque ad duodecim facies Lunæ. Currit hic numerus ex multiplicatione ternarij in quatuor, & erunt duodecim, & numerus ternarius fit ex vnius in tria, & sunt tres salsaturæ, quarum quælibet in alias tres diuiditur salsaturas, & erunt duodecim. Verte ergo quadrangulum in rotundum & habebis magisterium: & illud quidem fit, si quadrangulus in vnaquaque suarum spatularum tres habeat angulos æquales. Fac circulum, & in medio circuli cētrum, deinde in vnaquaque spatula circuli fac tres angulos de circulo centri, sit autem linea æqualis de primo centro ad cæteros punctos, & æqualis, & vna sit omnium ternariorum mensura, computa ternarios

rios & duodecim inuenies, deſuper quos ducas compaſſum & inuenies quod tanget vnumquemq; ternarium. Per duodecim ergo triangulos circulus eueniet rotundus, ſic componitur magiſteriũ, quia ſic omnes ſpatulæ concurrunt ad centrũ compaſſi. Sic tota aqua eſt ad ſuum corpus per ſuos ternarios reducenda, ſi autem diminutum fuerit vno diminuetur potentia eius. Venare ergo animas, quoniam in terra eſt manſio earum, ſi fugere nequeant non ſis in venatione niſi lentus, præcauens ne igne nimio vertantur in fumum; ſi autem fugient non capientur cum falcone, ſi verò includantur nec fugiunt, tunc reuertuntur ad corpus vnde exierunt, eo quòd corpus attrahit ſibi ſuum humorem ſicut magnes attrahit ferrum. Contere ergo terram decoque aquam, & reitera operationem, quouſque vnus ex tribus ternariis vertatur deorſum, nam ſi vnum ex tribus occidiſti omnes mortui ſunt, quia ſi vnum ſit fugiens alterum verò ignem patiens, vtrumque iunctum patitur ignem Hic nota quid ſit quod ſpiritum figit. Dico quòd vnum tunc continet reliquum, propter naturæ ſuæ propinquitatem, & hæc quidem eſt coagulatio noſtra, omne volatile retinens à fuga: veruntamen non efficitur hoc manibus, ſed natura ad ipſum circulariter operatur, quia natura ſeipſam diſſoluit & coagulat, ſeipſam albefacit & rubore decorat, ſeipſam croceam facit & nigram, ſeipſam deſponſat & à ſeipſa concipit, quouſque finem operis inducat. quare liquet quòd hæc confectio non ſit manualis operatio, ſed naturarum mutatio, & earum calidi cum frigido, ac humidi cum ſicco admirabilis connexio. Accipe ergo vola-

tile volans submersum & mansipa vt tibi respondeat nõ volãdo in regionibus, sed volatu euolans ad te contentũ, nam quod est inferius est sicut superius & quod est superius, est sicut id quod est inferius; ideo aqua nostra benedicta suã venit adaquare terrã, mundare nigredinem, & omnem malũ auferre odorem, eo quòd inter eos est libido sicut maris & fœminæ; caueas ergo ne à vase exeat sua humiditas & pereat, verùm ipsam reducens ad terram coagula leni igne, sicut coagulatur sperma in matrice, fœmina namque suum amplexata coniugem velociter transit in corpus. Verte ergo aquam super terram suam quousque coaguletur deorsum, tunc enim citius à natura in naturam conuertitur, & in vnoquoque gradu suarum operationũ nouam assumit naturam. Redde cineri sudorem suum, contere, coque, reitera, nec te tædeat reiterare, terra enim non germinat sine frequenti irrigatione, nec absque præmissa desiccatione, ideo omni vice post desiccationem terræ superfunde aquam temperatè, nec multùm nec parum, quia si multum fuerit, fiet pelagus conturbationis, si verò parum comburetur in fauillam, & hoc nota intime. Ideo in omni pondere pondus, in omni mensura modus seruetur, & in omni opere opus est ne nimia siccitas aut superfluus humor administratus corrumpat, sed tantum assando decoquas, quantum dissolutio adiecit & imbuendo defecit: semper autem cauendum ne ignis asperitas exustionem generet, nec ab actione cessandum donec totum ad vnum sicci lapidis formam assumat; veruntamen natura non habet motum nisi per caloris actionem. Nota igitur de vtilitate mensuræ

ignis

ignis. Si ergo calorem bene mensuraueris, aqua & ignis tibi sufficiunt, nam corpus abluunt, mundant nutriunt, & eius obscuritatem auferunt, & certè totum opus & regimen non est nisi aqua permanens, omnia in se habens quibus indiget, nam liquefacit & congelat, diruit & dealbat, nec oportet alio vnquam vti in toto regimine, nisi hac aqua permanente. Manu tene ergo hanc aquam cum suis bonis operationibus, quoniam facit album ad album, & rubeum ad rubeum: effectus tamen eius consistit in regimine ignis, nam cum eo diuiditur aqua, cum eo retinetur volatile à fuga, cum eo corpori iungitur anima, cum eo fit coagulatio nostra, caueas tamen ignis intensionem, quia si intendatur ante terminum fit rubeum quòd non prodest, hoc autem verbum memoriæ tuæ commenda percipiendum. Sit ergo ignis lentus vsque ad albedinem, inspice ergo multoties, quo modo facias amplexari coniuges, nam fortibus nexibus vinciendi sunt spiritus, vt roborati pugnent contra ignem, quia si mulieri vagæ patuerint egressus, alienos quærens amplexus fugit, si verò recludatur vt fugere non possit, tunc rediens ad virum cõcumbit cum eo, quem occidit: at ille calefactus eius consumit humiditatem faciẽs ipsam morari secum, nam spiritus ablati à corporibus, desiderant eis inesse, sequuntur ea, gaudẽt ipsis habitis, habitant in ipsis, viuificant ea, nec vnquam separantur ab eis, ideo non frustra confertur sperma vuluæ, quoniam vnum consequitur reliquum tanquam sponsa paranymphum, id est maritum. Hic igitur nota de mortificatione viui spiritus, & de reuiuificatione corporis mortui. Viuificans ergo

mortuum, id est corpus; occide viuum, id est spiritum, & habebis magisterium. Extrahe à radio suam vmbram & sordidum, & quod nebula ei superueniens coinquinat, & à luce retinet, quare angustatur & à sua rubigine detinetur : ideo oportet prima parte eius aquæ æs nostrum comburere & coquendo coagulare, quousque in sua fiat rubigine, quæ quidem tunc dicitur fermentum auri & coagulum coaguli, quia aquam recipit & bibit coagulatque eam secum in terra. & in hoc est finis primæ operationis & principium secundæ, quoniam vno modo incipitur & finitur. Modus autem rubificationis lapidis albi prædicti est quòd oportet residua aqua sua multoties imbuere ad incerandum cõgelatum, ad mundandum combustum, & ad colorem immutandum, donec tota aqua fiat deorsum : imbue ergo ipsum septies vice post vicem, emundans nigredinem, quousq; diruatur & in terram vertatur, nam in quadraginta diebus totum vertitur in terram. Aperi & claude, solue & noda, extende & plica, ablue & desicca, hoc facito continue donec in quadrangulum vertatur & in rotũdum. Modo ergo simili æs gubernatum resolues, quousque fiat vt aqua, & vt verum argentum viuum: post hæc secundùm consuetudinem coagula ad ignem, dicimus quidem coagula secundùm cõsuetudinem, eo quòd prius fuerit coagulatum in siccum rubeũ; ideo cùm siccum fuerit, solue quod ex illo fuerit solubile, quod verò non soluitur continuè coque quousque soluatur omnimodo. Sic igitur iste ordo reiterando seruetur, quousque illius maior seruetur quantitas, deinde coagula, & leniter assando in ignis tempe-

ramento

mento conserua, quousque illi maior ad illius exi-
entiam ignis administrari præstet. Omnes igitur
os ordines præparationis super ipsum quatuor vi-
bus reiterabis, & vltimo calcina per modũ suum
gentem & calcinantem, quoniam sic pretiosissi-
nam lapidis terram sufficienter administrando re-
isti. & certè calcinare, nihil aliud est quàm desic-
are & in cinerem vertere; ideo comburens ipsum
bsq; humore donec cinis fuerit, optimè miscuisti.
o quòd cinis ille spiritum recipit ac bibit, & suo
mbuitur humore, donec in colorem vertatur pul-
hriorem quàm prius fuerat, O quàm pretiosus est
inis ille! charissime hunc cinerem ne vili pendas,
ed redde sibi iterum sudorem suum quem eiecit,
quousque totum vertatur deorsum; quoties enim
inis imbuitur toties per vices desiccatur, & sei-
psum inuicem continet: quare oportet æs conterere,
qua vitæ pluries imbuere, & vice post vicem de-
iceare, quousque totum biberit humorem. Iubeo
ergo aquam viuam coagulare, corpori suo miscere,
& coquere quousque desiccetur, tunc enim inue-
nies totam aquam viuam à seipsa coagulatam, &
n terra contentam, tunc corpori iungitur spiritus,
qua cineri, ac fæmina viro, quoniam quando æs
conuenienter regitur, cum aqua pacificatur, & albo
colore coloratur. Nota bene de ablutione corporis
per spiritũ. Dealbatio nostra fit decoctione & aquæ
congelatione, & quantò pluries æs abluitur tantò
ntentioris efficitur albedinis. ideo philosophi de-
coquendo & Etheliam imbuendo & terendo fre-
quentissimè perceperunt. Si autem certi fuissent
quòd vna decoctio & vna contritio sibi sufficere

 potuis-

potuissent, non toties sua dicta reiterassent, ide ergo id fecerunt vt teratur continuè, & coquatu sine intermissione. Contere ergo, coque, reitera, & ne tædeat hoc pluries reiterare; cum suo ære decc que nubem, ablue nigredinem aqua vitæ, assa lato nem donec exiccetur & fiat corpus nouum, nar aqua vitæ gubernat, & omne corpus dealbat, ver tens totum in suum colorem. Ille namque fumu albus est, ideo cum illo dealbatur quidquid dealba ri præcipitur, quoniam natura naturam conuertit illum ergo fumum suæ fæci admiscés, coque & ter multoties donec coaguletur, & à sua nigredine pri uetur. Et certè aqua roris madidi ipsum abluit quam dat descendens de cælo tempore pluuiæ, pe netrat & dealbat, ipsa enim aqua habitans in aëre consequitur terram sicut ferrum consequitur magnetem, inter eos sanè est societas & libido, propter naturæ suæ propinquitatem: nam naturæ suis obuiantes naturis lætantur in eis. residuum ergo humorem impone coquendo continuè donec coaguletur, & nimis dealbetur, sciens pro certo si fuerit siccum, quòd velociter bibit sui humoris residuum. Inspice ergo qualiter compositum potat aquam, & in vnoquoque gradu coloribus alteratur, dum enim res quælibet igni superponitur, de colore ad colorem multiplicem natura operante transfertur. Nota de vnione spiritus & animæ cum corpore per quod figitur lapis. Spiritus ergo & anima non vniuntur cum corpore nisi in albo colore, quia quamdiu apparuerit nigredo obscura dominatur fæmina, & ipsa quidem est prior vis nostri lapidis, quoniam nisi fuerit nigrum non fiet album nec rubeum, rubeum

eum enim ex nigro & albo eſt compoſitum: ve-
itamen calor temperatus in humido agens ope-
atur nigredinem, deſiccat humiditatem & tollit
orruptionem; e contrario calor inualeſcens opera-
ur rubedinem, humiditatem fugat, & generat cau-
turque corruptionem: quare liquet quòd ſi com-
oſitum pluſquam oportet regatur, ſtatim extin-
uitur nec fiet ex eo quod quæritur. Cauendum eſt
rgo ne aqua per nimium ignem vertatur in fugam
c fugiat, idcirco ſit pugna aquæ & ignis prolixitate
oquendi, nam vt calore Solis aqua deſiccatur, ſic
eni ignis decoctione aqua coagulata in terram cō-
net ſeipſam contra ignis pugnam. Vincat ergo
qua pugnam ignis prolixitate coquēdi, inſpiſſan-
i & coagulandi ſeipſam, nam ſi eius naturam per-
ectè ſcires, vtique prolixitatem coquendi ſuſtine-
es donec propoſitum inuenires, quoniam bonitas
uius naturæ venerabilis, probatur in corporibus
naximè, quòd propter nullas exterminationis cau-
as, ſe in partes ſuæ compoſitionis diuidi permittit,
uia aut cum tota ſui ſubſtantia ab igne recedit, aut
ùm tota in igne permanet ſtans, quare notatur in
a perfectionis cauſa neceſſario. Hic nota de regi-
nine congelationis Mercurij cum Sole, quia dicitur
uòd ipſe ſit aqua mūda, & tinctura vera, cùm pa-
ienter regitur aſcēdendo & deſcēdendo donec co-
guletur in album. Hanc igitur patiēter rege natu-
am, ſuauiter coagulando argētum viuum quod ex
ere noſtro pluit ſuper ipſum, amaræ aſcēdunt nu-
es, & pluūt pluuiæ ſuper terrā, quia omne corpus
rauè & denſum ſemper ad ſuum labitur centrum.
Argentum certè viuum ex ære noſtro ſublimatum

ex quo omnia fiunt, est aqua munda & tinctura vera, quæ æris vmbram delet, ipsum similiter est sulphur album, quod solum æs dealbat, quo spiritus continetur ne fugiat, illud tamen sulphur non poterat dealbare, nisi in priori opere esset dealbatum, eo quòd solum sulphur æs dealbat, quare liquet quod tanta erit pulchritudo æris, quanta fuerit albedo sulphuris. Volens ergo ad veram peruenire tincturā, impone sibi paulatim humiditatem quam eiecit coquendo assiduè donec colorem induerit pulchriorem, & quoties imbuitur toties per vices desiccetur, quousque vertatur in album quòd quæritur; nam inceratum cùm desiccatur continet seipsum, & si vnum est fixum figitur & reliquum, & si sit album exterius album est & interius: ideo non desistas ipsum imbuere, coquere, & paulatim desiccare, donec toto suo imbuatur humore. Confice ipsum aqua permanēte, & leni decoque igne donec nigredo pereat & recedat, imbue ipsum continuè aqua vitæ prout videris eis sufficere apud visum, assa & coque donec totum bibit humorem. Scias quòd purpureus color non tingitur nisi frigido, nec fit albus nisi sicco, nec rubeus nisi calido. Hoc igitur çs assādo coque residuo suo humore donec seipsum faciat germinare, deinde in Sole desiccando tere quousque totum vertatur deorsum. Venerare regem & suam vxorem, & noli eos combure rere, ne nimio fugiant calore, quoniam indiges patientia & longanimitate, quæ regem & suam vxorem emendant in regimine: coque eos donec fiant nigri, deinde albi, postea rubei, & tunc fit venenum tingens in aurum. Æs enim nostrum primo quo magis co-
quitur

tur magis ſoluitur,& fit aqua magis ſpiritualis;
undò quo magis coquitur magis inſpiſſatur , &
puluis albioris coloris; tertio quo magis coquitur
gis coloratur , & fit tinctura maioris rubedinis,
tota hæc operatio non eſt niſi extractio aquæ à
ra,& eiuſdem ſuper terram remiſſio. Igitur aqua
a exhauſta & in terra contenta per quoſdam dies
eſt per ſexaginta,in ſuo vaſe ſuper lenem ignem
nitte putrefieri, donec pretioſiſſimus ei color al-
s deſuper appareat; ſit autem calor lenis vſque ad
edinem, quia ſi calor intẽſus irrepſerit vaporem
rum facit & album fugit compoſitum,nam va-
r ille albus eſt , igitur ſi figitur cùm ære dealbat
um intus & extra , ſi verò fugit ab ipſo vertitur
rubeum quod non prodeſt . Et certè in putrefa-
one ſpiritus deſiccantur in illo , quandoquidem
i deſiccentur cum ære non apparebunt colores
imæ , quia putrefactio non eſt niſi mortificatio
midi cùm ſicco,humidum namque cùm coagu-
ur per ſiccum,algor tum ſolum humidum putre-
cit,ſed noſtra putrefactio non fit abſque humido
ſicco,eo quòd humiditas ſiccitate tantùm conti-
tur. Quamuis autem humidum frigidum natu-
iter fugiat ignem,à corpore tamẽ retinetur quod
gere nequeat , quoniam non poſſunt grauia non
i leuium conſortio ſuperiùs eleuari , nec leuia
i grauium conſortio detrudi inferiùs, & vtrunq;
initium operis & finis. Adſit ergo diligens ad-
iniſtratio,abſit incontinens expectatio , reuerta-
r omnium declaratio & ſic eueniet tua deſidera-
. Rege ergo operationem continuè , coque ſine
termiſſione , noli feſtinare , nec ab opere ceſſare,
quia

quia nisi humiditas vteri & calor esset continuū sperma non maneret nec fætus peragerctur, nam moriente matre moritur & fætus propter imminens frigus. Deus igitur illum sanguinem & calorem vteri constituit ad nutriendū fætum vsque ad tempus natiuitatis; sic oportet te continuo calore opus regere vsque ad albedinem, nam in albo tantùm colore spiritus vniuntur cum corpore quòd fugere non possint, quare incipit tunc viuere, nec sibi nocere alieni flatus, ne deterius ad rubedinem possit procedere. Nota hîc intimè de nutritura per ignem suauem valde, circa quod sit calor ignis sicut ouorum sub ventre gallinarum. Balneum igitur intensi caloris perire facit, frigidum verò fugat sed temperatum fouet & conseruat; idcirco oportet suauiter regere sicut pro ouorum exclusione quousq; totum fuerit album: quare præcipitur dealbare latonem & rumpere libros ne corda rumpantur, terra autem cum aqua putrescit & mundatur, quæ cùm desiccata fuerit nigredo recedit & dealbatur. Tunc peribit tenebrosum mulieris dominium, & tunc vir ascendens super mulierem aufert ipse regnum, tunc fumus penetrabit in corpus, & spiritus constringetur in sicco, tunc cessabit nigrum corrumpens deformatiuum & fiet album, lucidum, clarum; quia sicut calor agens in humido generat primo nigredinem, sic agens in sicco generat albedinem, & in albo citrinitatem: exemplum sit in ligno accenso, cùm faciunt eum carbonem, sic & lapidis nostri substantia, primo quo magis coquitur eo & magis soluitur & denigratur, secundo quo magis desiccatur eo & magis dealbatur, tertio quo magis coqui-

tur

tanto magis rubificatur quousque perficiatur,
s ergo cuius caput est rubeum, pedes albi, oculi
ò nigri est magisterium. Quod autem sit neces-
ium opus primo denigrari, probatur per hoc,
òd generatio vnius nõ fit nisi per corruptionem
erius, & corruptio nõ fit nisi per putrefactionem
calorem in humido agentem, & calor agens in
mido primo efficit nigredinem, quare liquet
òd principiũ operis nostri est caput corui; ipsum
iliter putrefieri est necessarium, quia nihil vn-
am fuit natum, nec crescens, nec animatum, nisi
mo in putredinem abierit. Si enim putridum
n fuerit, fundi non poterit, neque soluetur, si ve-
solutum non fuerit ad nihilum redigetur, liquet
go quod necessaria est nobis putrefactio ad omnẽ
nerationem. nostra tamen putrefactio non est
dida neque immunda, sed est commixtio terræ
m aqua, & aquæ cum terra per minima donec
um fiat vnum corpus. Coque ergo masculum &
orem simul quousque vtrumque coaguletur in
cum, quia nisi fuerit siccum, colores diuersi mi-
mè apparebũt, eo quòd erit semper nigrum dum
midum dominatur. Ideo orificium vasis diligen-
r claudens, coque ad ignem donec totum verta-
r deorsum, tunc fit draco alas suas comedens, &
nc diuersos emittit colores. Multis siquidem mo-
s vicibúsque diuersis mouebitur de colore in co-
rem, donec ad firmam deueniat albedinem, nam
nnes mundi colores apparebunt cùm denigrans
miditas fuerit desiccata, verùm de illis coloribus
n cures, quoniam non sunt veri colores, nam
uries citrinescit & rubescit, pluriésque desiccatur
& li-

& liquescit ante veram albedinem. Spiritus tam
non figitur cum corpore nisi in albo colore; qua
liquet quòd dealbatio expectanda est semper, cù
ipsa sit totius operis complementum, nec variat
postea in colorem verum præterquam in rubeum
In vnoquoque igitur gradu inspicias qualiter aq
coagulat seipsam, & quomodo de colore in colo
rem mutetur compositum, quia si regatur nescien
ter suorum colorum nihil videbitur, & sic sæpissim
deflebis laborem tuum, eo quòd minimè scire po
teris in quo gradu moderandus sit ignis, qui sci
nequit nisi per colores in opere apparentes. Colo
res itaq; te docebunt quid facias de igne, ipsi nanq
ostendunt quanto tempore & quomodo ignis pri
mus, secundus & tertius est faciendus, vnde si di
ligens fueris colores te docebũt quid fieri oporteat
Nota igitur benè de igne & suis proportionibus i
suis gradibus, quia semper ignis in solutione & coa
gulatione erit lenis, in sublimatione mediocris, &
in rubificatione fortis; verùm quanto magis va
riantur colores, tanto magis ignis lenis est conti
nuandus, donec ad metam deueniat albedinis: nam
ad album non mittimus ignem multum, eo quòd
ipsum est frigidum, crudum & semicoctum. Si
ergo ignis lenis in dealbando, vt figatur vapor cum
suo corpore, alioqui si intenderis ignem, ante ter
minum fit rubeum quòd non prodest, eo quod ru
beum ex multo albo & paucissimo nigro cum ca
lore magno est compositum. Si igitur ignem benè
mensuraueris, & operationem parce rexeris, ad
colorem album primo deuenies, & cùm fuerit
album, tunc ignem accendes fortiorem: afferto au
tem

m super ipsum subtus, & supra calorem siccum
:t spatium aliquot dierum vt totum figatur deor-
m,& nihil exaltationis spiritus ascendat superiùs,
uod est signum perfectæ fixionis, tunc fugiēs non
olabit à non fugiente quamuis sit ignis æstuans;
nia magnesia cùm dealbatur spiritus fugere non
rmittit, nec æris vmbram apparere non vrentis;
ım ipsum est sulphur fixum album quod omne
rpus tingit & perficit ac in verum conuertit ar-
ntum. Vnde si fuerit argentum viuum purum
agulabit illud vis istius sulphuris albi in argen-
m, & istud est res optima quam recipere possunt
perantes alchemiam vt conuertat illud in argen-
m, quia natura tunc continet naturam, & vero
atrimonio copulantur ad inuicem. verùm non est
si vna sola natura, quæ in vnoque gradu suarum
perationū in aliam vertitur naturam, eo quòd na-
ra naturā lætatur, natura naturam superat, & na-
ra naturam continet, docēs ipsam præliari contra
nem, nec sunt tunc diuersæ vt prius, verùm est
na tantū natura, habens in se naturas & res omnes
ibus sibi sufficit, ideo vno ordine incipitur opus
finitur. Duplex tamen modus compositionis,
ia vnum est humidum, alterum verò siccum,
m autem coquuntur fiunt vnum, & vnum non
mittit alterum, & bene quidem quia humidum
ciliter impressionem suscipit & facilè dimittit,
cum verò grauiter impressionem recipit, & gra-
ter dimittit, ideo cùm humidum & siccum con-
mperauerunt se ad inuicem, adipiscet siccum ab
umido facilem impressionem, & acquiret humi-
ū à sicco vt firmiter retineat impressionē omnem
susti-

ſuſtinens ignem, vnde propter humidum prohibetur ſiccum à ſua ſeparatione, & propter ſiccum prohibetur humidum à ſua fluxibilitate. Exemplum huius eſt opus figuli qui ligans terram cum aqua coquit ad ignem vt vnum non dimittat alterum: ſic facito & magiſterium noſtrum, diſponens ſubſtantiam terream per humiditatem & caliditatem donec conueniant & coniungantur, & non diſcrepent nec diuidantur. Nota ergo de duabus virtutibus operatiuis de aqua, ſcilicet & igne in quibus completur opus: tunc ergo adiunge eis duas virtutes operatiuas aquam, videlicet & ignem, & complebitur magiſterium, quia ſi permiſeris aquam ſolam, dealbabit, & ſi adiunxeris ignem rubificabit. Nota etiam bene quod opus album in tribus completur rotis in quibus non eſt ignis; rubeum verò in quatuor, in quibus ignis minimè differri poteſt. Album igitur tribus completur rotis in quibus non eſt ignis, rubeum verò quatuór rotatur rotis, & hoc quidem elixir quod tingit tinctura ſua, coniungitur oleo ſuo & figitur calce ſua, & oleum quidem eſt coniungens & aggregans inter calcem & aquam, aqua tamen eſt deferens tincturam ſuper calcem ſuam, & quando figitur calx figetur & aqua cum ea propter vehementiam commixtionis. Anima eſt vinculū ſpiritus ſicut corpus eſt vinculum animæ; nec eſt hoc vinculum ſicut naturæ vinculum, ſed velut compoſitum, quia compoſitio naturæ eſt per ingreſſum contrariorum, & compoſitio noſtra eſt per fixationem compoſitorum, & tunc corpus eſt cauſa retinendi aquam, & aqua oleum quod non incenditur ſuper ignem, & oleum eſt cauſa tenendi

tinctu-

ncturam, & tinctura eſt cauſa faciendi apparere
olorem, & color eſt cauſa demonſtrandi albedi-
iem, & albedo eſt cauſa retinendi omne volatile
fuga. Nam corpus cùm dealbatum fuerit ſpiritus
ugere non permittit, nec nigredinē vlterius appa-
ere. Qui igitur non liquefacit & coagulat multipli-
iter errat, quare denigra terram ſeparādo eius ani-
nam, poſtea fac reuerti aquam ſuper terram deal-
ando totum & habes magiſterium, nam qui ter-
am denigrat, & album igne diſſoluit & coagulat,
donec fuerit in colore ſicut gladius denudatus, à te-
iebris liberabitur, & qui dealbatione completa ani-
nam inducit, totumque poſt liquefactum fuerit, &
n rapido igne figit, fælix dici merebitur & ſupra
nundi circulos exaltari. Iam didiciſti, chariſſime,
lbum opus facere, nunc ergo rubeum facere ſcire
e oportet, niſi tamen dealbaueris verum rubeum
acere nequibis, quia nemo poteſt deuenire à pri-
mo ad tertium niſi prius fuerit in ſecundo. Sic de
igro non poteris deuenire ad citrinum niſi per al-
bum, eo quod citrinū ex multo albo & pauciſſimo
nigro eſt compoſitum; quoniam ſicut annus diuidi-
tur in quatuor partes ſic & opus noſtrum benedi-
ctum, primum enim eſt hyems tempus humidum
& frigidum, ſecundum eſt ver ſiccum & floridum,
tertium eſt æſtas tempus calidum, quartum eſt au-
tumnus tempus fructuum. Hac diſpoſitione tin-
gētes rege naturas, donec naturæ fructum adferant
ad libitum: verùm hyems iam tranſiit, imber abiit,
nox receſſit, dies autem appropinquauit nam flores
apparuerūt in terra noſtra tempore veris, ſed ſuper
albam roſam ſtantes Solem quærimus, quoniam

ipsa tantùm sortitur effectum corpora quæq; ægra in verum conuertendi argentum. Cùm igitur videris illam albedinem apparentem & in omnibus supereminentem, ratus esto quòd rubor in illa albedine occultus est, & tunc nō oportet illam albedinem extrahere, verùm coquere quousq. fiat rubeum. Et certè rubeum quo magis est rubeū, eo magis valet, & quod magis est coctū, magis est rubeū, ergo quod magis est coctum magis valet, & sic per consequens quod maximè & iam maximè. Et certè color rubeus causatur solùm ex complemento digestionis, nam sanguis non generatur in homine nisi priùs diligenter coquatur in hepate: sic de mane cùm nos videmus vrinam nostram albam sciētes nos parum dormiuisse redimus ad lectum, somno autē recepto completur digestio, & vrina nostra citrinatur; sic per solam decoctionem post albedinē deuenies ad rubedinem, errare siquidem non poteris, si ignem siccum continuaueris super ipsum. Nōne vides quod sperma nō generetur ex sanguine, nisi coquatur prius diligenter in hepate quousq. intensum habeat rubōrē, & nisi ita fieret nihil ex illo generaretur spermate. Similiter & æs nostrū albū nisi diligenter coquatur non rubificatur, & certè solus calor hepatis rubificat chylum hepatis, & solus calor ignis accēsus rubificat sulphur albū, nam prima digestio stomachi omnia dealbat; secunda verò hepatis omnia rubificat, quia in solo hepate viget calor, sicut in stomacho viget siccitas. Igne igitur sicco & calcinatione sicca decoque siccū donec fiat vt cynabriū, id est purpureū, cui de cætero nequaquā impones aquam nec aliam rem vsquequo ad completū decoquatur

rubeum

rubeum,nam tempore æstatis & fructuū inundatio
pluuiarū corrumpit magisteriū,quare oportet sicco
igne ipsum cōburere absq. timore,donec rubicun-
dissimo vestiatur colore. Noli ergo cessare quamuis
rubor aliquantulū tardauerit apparere, nā igne au-
gmentato post albedinē ex primis coloribus habe-
bis rubedinē, medio tamē tempore inter illos colo-
res apparebit citrinum,sed ille color nō est stabilis,
quia post illum non moratur rubeum venire, quo
eueniente certus esto opus tuum esse completum,
quoniam habebit tunc conuertere mulierem in
masculum, & omne incompletū in Solem verum.
Quare dicit philosophus: Si fuerit sulphur mūdum
optimum cum rubore clarū in se habens vim ignei-
tatis simplicis & non vrentis, illud est res optima
quam recipere possunt operantes alchymiam, vt
cum ea faciant aurum Hoc enim argentum viuum
omne corpus imperfectū conuertit in aurum,quare
manifestè liquet, quod istud solum est verum sul-
phur nostrum album & rubeum quod quærimus,
quo in quolibet corpore tingimus in verissimum
argentū melius quàm de minera productum.Cùm
ergo duxeris vnamquamque speciem ex partibus
operis,sicut ostendimus ea dirigere,tunc reduc spi-
ritus ad illud & sublima totum, quoniam sublima-
bitur lucidum clarum impermixtibile elementis.
Et illud quidem est vt accipias partem illius noti la-
pidis purissimam,& per ingeniorum subtilem con-
iunge modum per minima & leuetur totum,quod
si non eueniat addatur ei non fixæ partis quantitas,
vt summa volatilis superet summam fixi,quousque
ad eleuationem illius sufficiat.Nam vidimus in eis

quibus vsi sumus experientiæ modis, quod quæ cum aqua commiscétur & vehementer permiscentur, si summa volatilis vincit summam fixi quod fixum volabit cum ea, igitur cùm eleuatum fuerit reuertetur illius sublimatio, quousq; per hanc sublimationis reiterationem figetur totum. Cùm ergo fixum fuerit cùm non fixo, iterato parce quantitatem post quantitatem, combibe per ingenium tibi notum quousque iterato leuetur totum, igitur iterato figitur totum quousq. fusionem præstet facilem sicut cera: & hæc quidem est medicina stans, tingẽs, penetrans, consolidans, & perseuerans, cuius vna pars conuertit mille, cuiuscunque corporis in verissimum aurum vel argentum, secundùm quod elixir album vel rubeum fuerit præparatum. Non autem dependet huius bonitas multiplicationis, nisi ex multiplicata reiteratione sublimationis & fixationis medicinæ huius, quoniam quanto huius compleméti ordo reiteratur pluries, tanto & ipsius exuberantia multiplicatur magis, & augmentatur bonitas perfectionis illius maximè, quousque omne corpus à perfectione diminutum atque etiam argentum viuum mutet in infinitum Solificium vel Luneficium verum. Nam quoties more solito sublimaueris medicinam perfectam & solueris, toties lucraberis omni vice ad proiiciẽdum vnum super decem, & si primo ceciderunt super mille, secundo cadet super decem millia, tertio super centum millia, & quarto super mille millia, ac quinto super infinitum. Quanto igitur elixir magis subtiliatur tanto plus tingit, ideo in quantum eleuaueris tuũ opus, in tantum plus valebit, quia abundantius operabitur

tur & maiorem quantitatem conuertet, & hoc certè est quod dixit Geber, qui fuit magister magistrorũ in nostro magisterio, Operare cũ lapide tuo & ego operabor cũ meo, & plus valebit lapis meus quàm tuus, quia si tu proieceris vnum super mille, ego proiiciam vnum super decem millia, & erit totum bonum. si autem tu proieceris vnũ super decem millia, ego proiiciam vnum super decies mille millia, quare plus valebit lapis meus quã lapis tuus, quoniam in transmutatione multorum millium transcendit lapidem tuum, hoc autẽ non dicit Geber nisi vt nos seduceret, quia lapis noster & suus vnus & idem est, sed soluebat totum & sublimabat multoties, ita quod vnum de opere suo, transcenderit decem de nostro. Ideo quanto magis sublimatus fuerit, tanto magis conuertendi virtutem habebit, ergo & quod maximè maximè. Non ergo omittas elixir tuum subtiliare, & in quantum poteris alleuiare, & certè causa suæ velocis liquefactionis est suarum partiũ ab igne subtiliatio finalis, nam quidquid ex Mercurio in natura propria ad fixionẽ deductum magis subtiliatur, magis soluitur, ita quòd & maximè maximè. Et ideo elixir completum ad ad ceræ modum citissimam dat fusionem, magis quàm aliquod metallorum ipsum enim est nisi ex purissima argenti viui substantia in fixionem deducta, & ex subtilissima materia & mundissima fixa, quæ ab argẽto viuo sumpsit originem, & ab illo est creata: & id ideo quia cùm fugitiuum sit argentum viuum de facili absque inflammatione aliqua medicina eget, quæ subito ante eius fugam illi in profundo adhæreat, & ei per minima coniungatur, il-

 ludque

ludque inspisset sua fixione & à fuga in igne conseruet, conuertens totum per suum beneficium in momento in Solem vel Lunam veram, secundùm illud ad quod elixir fuerit præparatum. Si ergo facilis non esset fusionis, non funderetur ante fugam Mercurij, nec retineret ipsum. Hoc igitur secretum nota. si autem de sua non esset natura non adhæreret illi in profundo neque coniungeretur per minima, nam argentū viuum in se non recipit nisi quod suæ fuerit naturæ, neque aliud eum figet, & si mundissimum non esset, non conuerteret Mercurium neque cætera corpora in aurum & argentum, quia nihil dat quod non habet, cùm nō inueniatur in re quòd in ea non fuerit ante. Liquet igitur medicinā nostram necessario debere esse substantiæ subtilissimæ & purissimæ, adhærentis argento viuo ex natura sua, & facillimæ & tenuissimæ liquefactionis, ad modum aquæ fixæ super ignis pugnam, quia hæc ipsum coagulabit & in naturam Solarem vel Lunarem conuertet. Iam ergo nostrā compleuimus medicinam, in caliditate & frigiditate, humiditate & siccitate æqualiter temperatam, vnde quicquid illi apponitur fit eiusdem cum eo complexionis cui apponitur, vt si aquam illi apposueris totum soluetur in aquam, si verò ignem totum erit ignis: & hæc est causa quare multiplicari potest medicina in infinitum. Propterea est sicut ignis in lignis, & sicut muscus in aromatibus bonis, eo magis crescens quo magis vsu fuerit conculcatus: quare oportet te partem relinquere omni tempore quoniam ditatus es ab illa, sicut qui habet ignem ditatus est ab ipso. Nota ergo intimè de multiplicatione elixirij. Multipli-

iplicatur autem siue per solutionem, siue per fermentationem, sed per solutionem tardiùs, per fermentationem verò citiùs nostra augmentatur medicina, eo quòd soluta non bene operatur nisi prius in suo figatur fermento. Abundantius tamen multo operatur medicina soluta quàm fermentata, quoniam magis subtilis est, licet etiam per solam fermentationem possit multiplicari in infinitum, idque ideo quia fermentum reducit sibi appositum ad suam naturam, colorem, & saporem per omnem modum; nam confectionem dealbat, combustionem inhibet, tincturam continet, non fugitat, corpora leuiat, & se inuicem ingredi facit & coniungi quòd finis est operum, & sine illo elixir non peragitur, quemadmodum nec pasta absq. fermento fermentatur. Idcirco cùm elixir sublimando fixaueris, reducas super ipsum apparatum corpus & commisceatur ac liquefiat per secretum naturarum in vase philosophico, nam cùm steterint per moram temporis vincet fortius illorum, conuertens totum in spiritum sibi similem, & ipse cùm potens sit super vinculo non stat. Hic nota de desponsatione spiritus cum corpore à quo extrahebatur in principio suo. Coniunge ergo ipsum vt generet sibi simile corpus, nec coniungas eum cum quouis alio vt conuertat ad se, nisi cum eo de quo fuit in principio, si feceris hoc fiet elixir aliorum id quod fuerit coniunctum. Ratio autem quare debeat coniungi cum suo simili est, quia sulphura sulphuribus continentur, & humida simili humiditate, nam spiritus conuertens sulphura in spiritum sibi similem factus est vterque fugiens, & spi-

ritus aërei in aëra ſimul ſcandentes ſe diligunt. Videntes igitur philoſophi quod illud non fugiebat cum fugientibus,fugiens factum iterauerunt ad ſimile corpus non fugiens, & intulerunt in id ipſum à quo fugere minimè poterat, propter propinquam naturæ ſuæ conuenientiam. Nota ergo hoc eſſe verùm de ingreſſione ſpiritus in corpus. Anima certè corpus ſuum citiùs ingreditur quàm ſi in aliud mitteretur:quod ſi immittere ſtudueris, in vanum laboraueris,quoniam nõ erit communicatio tenebræ & lucis,ad corpus ergo ſimile corporibus ex quibus extracta ſunt ipſa reuerterũt & peracta ſunt. Quia ſi tingens & tingendum vna tinctura facta ſunt, non putas ergo illud quod tingit & nõ fugit veram eſſe tincturam philoſophorum? Quia autem ſulphura tingunt & non fugiunt ſi ſimili argento viuo ſui generis juncta ſint, ideo oportet ipſum admiſceri argento viuo albo vel rubeo ſui generis &continere ne fugiant,quare iubemus argentum viuum commiſcere argento viuo, quouſque vna munda aqua fiant ex duobus argentis viuis compoſita, verùm in coniunctione eorundem pones parum de opere ſuper multum de corpore, ita quod habeat potentiam conuertendi illud in medicinam, aliàs totum verteretur in ſpiritum ſibi ſimilem. Si autem proieceris parum operis ſuper multum corporis, puta vnũ ſuper quatuor alterius fiet in aliqua mora temporis puluis, cuius color erit albus vel rubeus, ſecundùm quod fuerit fermẽtum ſuper quod proieciſti,& hic hic quidẽ puluis elixir eſt completum. Et certè elixir debet eſſe puluis ſimplex, & de melioribus huius ſeculi, & corpus ac fermẽtum quod

ſibi

ſibi miſces debet eſſe puluis ſubtilis. Nota hîc quod dicit vnum de opere ſuper quatuor de corpore, & erit opus ſimul ſolutum per ſe & antequam ſunt iungantur, quia non facies omnimodam eorum commixtionem, donec vnumquodque ſeparatim ſoluatur in aquam, eo quod qui deſiccat antequam imbuat non coniungit per minima, nec omnino ſubtiliat, plenius quippe eſt ſeparare vnum à terra quam ab aqua. Nota igitur quòd quando corpus ſolutum fuerit in aqua, quòd nunquam diſiungitur ab aqua ſua, ſed quando aqua miſcetur cum aqua, tunc aqua recipit aquam quæ nunquam ſeparantur ab inuicem. Ideo ſi fueris hydropicus bibe multum de dicto iſto & ſanaberis. Nota de croco & de multiplicatione medicinæ. Vnaquæque tinctura in milleſima parte plus tinget in liquida ſubſtantia quàm in ſicca, vt patet de croco cùm ponitur in liquoribus, ſi in ſiccis proiiceretur parum tingeret, ſed ſi ſolutus cum pauco iungatur, & hoc paucum cum multo tinget in infinitum. Sic ergo facies proiectionem primo multiplica decem in decem, & erunt centum, & centum in centum, & erunt millia decem, & decem millia in decem millia, & erunt centum millia, & mille millia in mille millia, & erit numerus innumerabilis. hoc eſt dicere, pone vnum ſuper decem, & vnum eorum ſuper centũ, & vnum eorum ſuper mille & ſic de cæteris ſimiliter. Iterum ſecundùm alterum philoſophum, pone partẽ vnam ſuper decem metalli præparati, & huius vnam partem ſuper centum, & conuertetur conuerſione fixa atque durabili, ſi Deus voluerit. Si autem vna vice & prima pones vnam partem ſuper mille partes,

timendum esset ne præ nimio calore consumeretur & exhalaret antequam penetrasset & confectum esset, cùm autem ponis vnam super decem, cito penetrat & miscetur, vnde non est necesse fortificare ignem, neque continuare, sed cito debet deponi: cùm autem infrigidatum est, iam illud se tenet cum illo & adhæret ei propter conuenientiam naturæ, quare si dehinc partem vnam super centum proiicias, retinetur substantia lapidis ab eo cui mixtum est, adhærens ei donec totum transmutauerit. Cum oleis ergo misce argentum viuum præparatum, non quod sit materia omnium metallorum, sicut quidam affirmant & multi putant, sed quòd per frigiditatem teneat medicinam super ignem donec misceatur ne exhalet. custodi ergo illud & eris fortunatus in terra. Causa autem eorum omnium est triplex, bonitas, necessitas, & perfectio, bonitatis causa vt perfectius & abundantius tingat, vt in melius perficiat, & plurima conuertat; necessitatis causa vt melius coloretur, vt melius figatur, vt sibi simile generet aurum vel argentum; perfectionis autem numerus perfectus est denarius, centenarius & millenus. Ideo de primo ad vltimum facies proiectionem, nam si ita paruus simpliciter dimicaret contra ita magnum superaretur ab eo propter sui paucitatem. Nota in sequenti de fundamentis medicinæ. Omnia medicinæ nostræ fundamenta sunt multum subtilianda & tingenda, quia quanto plus subtiliantur tanto plus elixir tingitur, tantoque abundantius operatur, ergo & quòd maxime maximè. Ideo ad solutionem pone solutionem, & solutioni immitte de-

functio-

functionem, & pones totum ad ignem, custodi fumum præcauens ne fugiat aliquid ex illo. Regimen autem totum est in temperie ignis, itaque morare prope vas & intuere mira, quomodo mouebitur de colore in colorem in minus quàm in hora diei, quousque perueniat ad metam albedinis vel ialoris, id est citrinitatis, quoniam citissimè liquefiet in igne, & congelabitur in aëre, quia fumus cùm senserit ignem, penetrabit in corpus, & spiritus constringetur in sicco, eritque corpus vnum fixum clarum, album vel rubeum secundùm quòd fuerit medicina & fermentum. Tunc de igne deme dimittens refrigerari, quia vnum ipsius pondus proiectum super mille, cuiusuis corporis imperfecti habet illud conuertere in optimum aurum vel argentum, secundùm elixir quod fuerit proiectum. Verùm medicina alba, album exigit fermentum, sicut rubea rubeum, quia in opere rubeo nihil intrabit nisi rubeum, sicut in opere albo nihil intrabit nisi album: ideo quod facis in albo, fac & in rubeo quia vna & eadem est operatio amborum, sed complificans tincturarum & spirituum est illorum fermentum. hinc liquet quòd qui argentum viuum album ignem patiens & argento mero, id est puro non coniungit, nullam elegit viam ad albedinem, qui verò argentum viuum rubeum ignem sustinés non coniungit, auro mero, id est puro, nullam viam elegit ad rubedinem. Non ergo fatiget corpus suum in his ad quæ peruenire non poterit, quia nec sibi, nec alteri, nec mũdo proderit, donec motor in sublimi naturæ mobili quieuerit in incorruptum quasi non corruptũ. Nunc totius operis recapitulationem sub-

ſubnectimus. Quia igitur nimius ſermo intellectum mentis obruit & errores augmentat, ideo ſub breuitate ſermonis totum huius complementum operis narremus. Et eſt, vt ſumatur lapis ſufficienter notus, & cum operis inſtantia aſſiduetur ſuper ipſum perfectio ſublimationis, vt mūdetur per hoc intimè, & ſubtilietur lapis donec in vltimam ſubtilitatis puritatem deueniat, & vltimo volatilis fiat, & hic quidem eſt primus gradus adminiſtrationis. Ab hinc verò cū fixionis modis figatur donec in ignis aſperitate quieſcat: ſit autem opus Lunæ nimis album, opus verò Solis nimis rubeum, quia album eſt opus hyemis, & rubeum æſtatis, ideo maiori partium ſubtiliatione indiget, per modos proprios in maiori decoctione digeſtos, donec rubicundiſſimum aſſumat colorem, & in hoc vno ſecundi gradus perfectionis meta conſiſtit. Sed in tertio gradu eſt totius operis complemētum, & eſt vt iam fixum lapidem cùm modis ſublimationis volatilem facias, & volatilem fixum & fixum ſolutum, & ſolutum iterato fixum quouſq. fluat & alteret in complemento Solifico vel Lunifico certo, quoniam ex reiteratione præparationis huius tertij gradus, in medicinam reſultat alterationis ac bonitatis multiplicatio, vt vnumquodque imperfectorum corporum conuertat in infinitum, in Solem vel Lunam veram. Præterea etiam virtutem habet efficacem omnem ſanandi infirmitatem ſuper omnes alias medicinas, nam lætificat animū, virtutem augmentat, conſeruat iuuentutem, & renouat ſenectutem, quoniam non permittit ſanguinem putrefieri, neq. flegma dominari, neque choleram aduri, nec melancho-

lancho-

lancholiam ſuperexaltari, immo ſanguinem ſupra modum multiplicat, contenta in ſpiritualibus purgat, & omnia corporis membra conſeruat, & generaliter tam calidas quàm frigidas citiſſimè curat infirmitates præ omnibus medicinis. Quoniam ſi ægritudo fuerit vnius menſis, eam vno ſanat die, & ſi vnius anni ſanat diebus duodecim, ſi verò antiquior & multi temporis, ſanabit vno menſe, & omnes malos expellet humores bonoſque inducet. Confert & amorem eorum quibus effertur. Deferentibus ſecuritatem, audaciam, & in palatiis victoriam. In hoc completur ſecretum ſecretorum naturæ maximum, quod eſt ſuper omne huius mundi pretioſum pretioſiſſimum.

Explicit Roſarium verè aureum.

TRACTA-

TRACTATVS SEXTVS,

cui titulus,

PARVVS TRACTATVS DE MERCVRIO PHILOSOPHICO.

SCIAS quòd Mercurius philosophorum de duobus plumbis, facit magnas operationes, videlicet põdus vnũ super sexaginta, & quum extinguitur & in puluerem conuertitur facit nobiliores operationes, & præcipue super Mercurium fugitiuum, scilicet super ducẽtas, & conuertitur in puram Lunam. Et si puluis fuerit rubificatus conuertit Mercurium in purum Solem, & omnia metalla. Scias quod cùm anima iungitur corpori, corpus cito consumitur & mutatur in formam aliam qũam prius erat, quia in prima sublimatione corpus erit nigrũ, in 2. magis lucidum, in 3. plus, & sic vsq. ad 15. vices, soluendo & congelando: & in qualibet congelatione caue ne corpus sentiat aliquid de sale, & tunc laua iterum & iterum. Si lapis noster dealbatus est, dealbat, si tinctus est tingit, ipse habet spiritũ & animam, & ipse etiam seipsum rubificat, ac seipsum interficit & seipsum viuificat, & non est res mirabilior in hoc mũdo, propterea philosophi hononorauerũt ipsum & quando dealbatus est, dealbat omnia corpora, & ducit ea ad temperamentũ, & spiritus spiritum retinet. Scias hoc quod lapis noster est de re animata, ipse

ipſe enim mollia indurat, & omnia dura mollificat, ipſe fundit cryſtallum & ſimiliter colorat ipſum, & omnia corpora reducit primo in Lunam, & poſtea in Solem. Scias quod de omni re poteſt fieri ſal, poſtea de ipſo ſale fit Mercurius per operationes diuerſas. ſolue & cōgela & fac quālibet ſpeciem cum ſua ſpecie, & omne genus cum ſuo genere & gaudebis, natura enim cum ſua natura delectatur. Scias quod oleum ſepties deſtillatum reddit Mercurium in puram Lunam quod ita fit: pone Mercurium in aliqua teſta vitreata ſuper ignem, quod ſit bene calidus & poſtpone de puluere tuo & fundetur. Scias etiam quod lapis ter ſolutus & rurſum coagulatus, rectificat arſenicum, ſulphur & Mercurium. Scias quod cùm ſulphur ter ſolutum eſt ſoluit omnia & quicquid vult in vna hora, & ſcias quòd multa ſecreta ſunt in ſulphure viuo. Nota quod des idem pondus ſuæ animæ & ſuo corpori in ſolutione & coagulatione, donec ſit fixũ & ſit puluis & non fumet; & hæc eſt melior probatio omnium, quũ corpus non fumat, idq́ pro certo teneas. Scias quòd Græci multũ laudauerunt opus quatuor ſpirituum, & dicebant eſſe veriſſimum elixir, vnum pondus ſuper centum. Scias quòd quodlibet elementum debet ſeruari per ſe in regimine lapidis, ſcilicet aqua oleum, ignis & terra, & quum omnia iſta inſimul coniungũtur reſultat inde quædam res temperata, quæ facit operationes diuerſas in corporibus imperfectis, & ſimiliter in corpore humano de quo non eſt dubium.

Finis tractatus parui de Mercurio philoſophico.

TRA-

TRACTATVS SEPTIMVS,

BREVIS SED NON LEVIS DE DE LAPIDE PHILOSOPHICO.

Revolvi lapidem, & ſedebam ſuper ipſum. In puteum pœnæ detrudatur qui potẽti vel fatuo iſtud reuelauerit: ego autem id reuelo bonis, quia vidi multos in labore perire, quia non poterant ad ſcientiam artis peruenire. In nomine domini ſume Alkabrick, & humorem humanũ de ſana vena & miſce æqualiter, & extrahe aquam per fumum, poſtea aërem per ignem, vltimo fæces combure, calcina, & miſce æqualiter cum vrina pueri & extrahe ſalem: & habes omnes lapides de quibus philoſophi experti ſunt, tingunt enim mirabiliter, & coquent vt natura ignis plus facere non queat. Item iſtud ſal reſiſtit mercurio, cùm imbibitur & deſiccatur cum primo lapide, & ſic fit fixi corporis vnio ſupra firmam petram. Non videat faciem Dei qui potenti vel fatuo iſtud reuelauerit.

FINIS BREVIS TRACTATVS ET VLTIMI.